

**Obrazloženje prijedloga za dodjelu Rektorove nagrade u akademskoj godini 2019./2020.
u kategoriji f) Nagrada za društveno koristan rad u akademskoj i široj zajednici**

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu za dodjelu Rektorove nagrade predlaže skupinu studenata Sveučilišta u Zagrebu u sastavu:

Helena Kovač, Učiteljski studij (5. godina), **Marijana Bukvić**, Učiteljski studij (3. godina), **Mario Prišlin**, Učiteljski studij (3. godina), **Anja Filjar**, Učiteljski studij (5. godina), **Ana Đuksi**, Učiteljski studij (5. godina), **Viktorija Dardić**, Učiteljski studij (5. godina), **Zrinka Zimić**, Studij ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (5. godina) i **Daria Prnjak**, Studij ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (4. godina).

Studenti Učiteljskog fakulteta pokrenuli su projekt pod nazivom *Zadaću napiši, jedinicu izbriši* akademske godine 2018./2019. koji je za cilj imao pomoći učenicima koji imaju poteškoće u obavljanju svakodnevnih domaćih zadaća i u samostalnom učenju. U akademskoj je godini 2019./2020. projekt uslijed pandemije bolesti COVID-19 doživio promjenu u načinu provođenja. Kako je projekt zamišljen kao pružanje pomoći u učenju u prostorijama matičnoga fakulteta, u vremenu pandemije projektne aktivnosti podrške učenicima u učenju odvijale su se u virtualnom okruženju te je time promijenjen naziv u *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši*.

Studenti Učiteljskog fakulteta potaknuti iskustvima i viđenim problemima s kojima su se susreli na praksi, kao i na nastavi u školama vježbaonicama, uvidjeli su potrebu za pružanjem profesionalne podrške učenicima kojima je, osim redovite nastave, potrebna dodatna pomoć u učenju. Također je uočeno kako dio učenika tijekom školske godine traži pomoć u učenju u obliku privatnih instrukcija već u nižim razredima osnovne škole. Pružanje profesionalne podrške u okviru ovog projekta temeljilo se na saznanjima da su instrukcije velikom broju roditelja učenika izuzetno skupe. Naime, istraživanja su pokazala da je, nažalost, socio-ekonomski status učenika još uvijek jedan od najznačajnijih čimbenika uspješnosti učenika u školi. Kako bi se pomoglo učenicima koji pripadaju ovoj rizičnoj skupini, osmišljen je projekt kojim im se željelo pomoći.

Krajem 2019. godine proglašena je pandemija koju je uzrokovao koronavirus. Proširenjem zaraze virusom u Republici Hrvatskoj došlo je do porasta oboljelih osoba što je rezultiralo

privremenim zatvaranjem svih odgojno-obrazovnih ustanova, pa tako i osnovnih škola. UNESCO (2020) navodi kako je 1,5 milijarda djece bilo pogođeno zatvaranjem škola u travnju. Kao jedna od najranjivijih skupina u Republici Hrvatskoj pokazala se osnovnoškolska dob djece koja su nastavne sadržaje usvajala iz svojih domova uz pomoć roditelja, a prema naputcima svojih učitelja ili učiteljica i *Škole na trećem* pokušavali su ostvariti planirane ishode učenja. Budući učitelji odlučili su biti pomoć i podrška roditeljima i učenicima kojima je ovakav oblik nastave novitet. U neposrednom radu s učenicima potvrdila su se znanja o kojima su učili na fakultetu – učenici se razlikuju po svojim sposobnostima, motivaciji za učenje i okruženju iz kojeg dolaze. Postoje učenici kojima je potrebna pomoć u učenju, a koja obuhvaća psihološku i socijalnu podršku te podršku u svladavanju nastavnih sadržaja i ostvarivanja planiranih ishoda učenja.

Iako je projekt prvotno bio usmjeren na učenike od prvog do četvrtog razreda svijest o aktualnoj problematici potaknula je studente da ga prošire i na ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. U projekt su se uključili i studenti Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kako bi dali podršku djeci kojoj je izolacija onemogućila boravak u vrtićima. Budući da je dobrobit djece bila primarna, studenti volonteri i osnivači projekta nisu se fokusirali na mijenjanje naziva projekta, koji bi bio prikladniji za projekt koji je sada doživio neplanirane razmjere. Ostvarili su mehanizam kojim su postali podrška djeci u vrtićima, djeci u predškoli, učenicima, roditeljima te samim učiteljima i učiteljicama.

Tijekom provedbe i razvoja projekta studentima Učiteljskog fakulteta, na njihovu inicijativu, priključili su se studenti Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, čime je projekt *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši* postao projekt interdisciplinarnih područja čak triju sastavnica Sveučilišta u Zagrebu.

S ciljem osnaživanja profesionalne podrške učenicima u učenju, osmišljen je mehanizam putem kojeg su studenti dolazili do ostvarenja planiranih ishoda učenja. Početno je zamišljeno da se projekt provodi pomoću različitih online platformi: Skypea, Zooma, Messengera i WhatsAppa. Roditelji su se za pomoć u učenju za svoje dijete javljali putem društvenih mreža projekta: Facebook profil, Instagram profil ili na e-mail: zadacunapisi.jedinicuizbrisi@gmail.com. Roditelji su se najviše javljali putem maila i Facebooka. Svaki volonter, budući učitelj, dobio je

barem jednog učenika s kojim je radio. Volonteri su najprije stupili u kontakt s roditeljem učenika kako bi ih roditelji detaljnije uputili u nastavne sadržaje s kojima učenik ima poteškoća. Zatim je volonter radio s učenikom navedene nastavne sadržaje. Svaki idući online susret dogovarali su roditelji i volonteri. Studenti uključeni u projekt prije svakog su susreta s učenikom osmišljavali i izrađivali didaktičke materijale kako bi na što zanimljiviji način učeniku pojasnili nastavni sadržaj.

U okviru ovoga projekta pružena je pomoć u učenju za sveukupno 57 učenika, odnosno djece.

Suradnjom dvaju studija Učiteljskog fakulteta, odnosno Učiteljskog studija te studija Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, studenti su ostvarili prvobitni cilj – pružiti pomoć učenicima. Obavljajući svoja zaduženja najbolje kako su mogli, studenti su uz trajne uspomene stekli iskustvo za svoju buduću profesiju. Projekt *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši* prvi je projekt na Sveučilištu u Zagrebu koji je u *online* obliku pružao pomoć u učenju te dostigao mogućnost dostupnosti na području cijele Republike Hrvatske. Stoga se nadamo da će predložena skupina studenata i njihov rad biti prepoznati društveno korisnima te vjerujemo da će ih dodjela Rektorove nagrade potaknuti na daljnji rad i razvoj projekta.

Prof. dr. sc. Siniša Opić

Dekan Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Summary

When online homework is done, the F is gone is a project created by the Faculty of Teacher Education students of the University of Zagreb. Whole education process is included into the project, therefore it is not just an assistance in learning process, but it also provides psychological and social support. In March 2020, all public institutions in the Republic of Croatia, including schools and kindergartens, were closed due to COVID-19 pandemic.

In those circumstances students of the Department of Teacher Education Studies of the Faculty of Teacher Education at the University of Zagreb decided to carry out the existing project *When homework is done, the F is gone* online and so help children, parents and teachers in uncertain times. As soon as the project went public, the need for assistance not only to pupils in lower grades of the elementary school, but also to higher grades pupils, as well as secondary school pupils and preschool children showed up. Thus, students of the Department of Preschool Education Studies of the Faculty of Teacher Education, students of the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences and Faculty of Science soon after joined the project.

The sequel of the project, the goals and the vision of the project, realization of the project and the novelties that came out of the project are shown in this study. This project has provided assistance to children and their parents and teachers in whole Republic of Croatia, but also cohesion and interdisciplinarity of three faculties have been fulfilled, as well as cooperation at such a big project of the students within the Faculty of Teacher Education – students of the Department of Teacher Education Studies and the Department of Preschool Education Studies for the first time.

Key words: online teaching, studying aid, teaching profession, preschool education, educational process

Sveučilište u Zagrebu

Učiteljski fakultet

Sveučilište u
Zagrebu

*Helena Kovač, Marijana Bukvić, Viktorija Dardić, Ana Đuksi, Anja Filjar, Mario
Prišlin, Zrinka Zimić i Daria Prnjak*

projekt

„Online zadaću napiši, jedinicu izbriši“

Zagreb, 2020.

Online zadaću napiši, jedinicu izbriši projekt je studenata Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Osmislili su ga i proveli: **Borna Nemet, Mihaela Tepšić, Marijana Bukvić i Helena Kovač** pod vodstvom doc. dr. sc. **Blaženke Bačlije Sučić**. Organizaciji i provedbi doprinijeli su studenti Učiteljskoga fakulteta: **Viktorija Dardić, Ana Đuksi, Anja Filjar, Mario Prišlin, Zrinka Zimić i Daria Prnjak**. Uz studente volontere, buduće stručnjake u odgoju i obrazovanju s Učiteljskoga fakulteta, sudjelovali su i volonteri dviju sastavnica Sveučilišta u Zagrebu: Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta te Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta. Cjelokupni je projekt podržao dekan Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Siniša Opić** koji ovim putem upućuje u svrhu prijave na Natječaj za dodjelu Rektorove nagrade. Materijale koje su studenti volonteri koristili za pomoć u učenju te psihosocijalnu podršku učenicima i djeci predškolske dobi recenzirali su i pregledali sa stručno-metodičkoga aspekta profesori Učiteljskoga fakulteta – stručnjaci u području odgoja i obrazovanja te predškolskoga odgoja i obrazovanja.

POPIS KRATICA KORIŠTENIH U RADU

US	Učiteljski studij
RPOO	studij Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
PMF	Prirodoslovno-matematički fakultet
ERF	Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet
COVID-19	virusna je bolest uzrokovana koronavirusom SARS-COV-2

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. <i>Online zadaću napiši, jedinicu izbriši</i>	2
2.1. Ciljevi i ishodi projekta	3
2.2. Sudionici u projektu <i>Online zadaću napiši, jedinicu izbriši</i>	4
2.2.1. Volonteri – kohezija te interdisciplinarnost u okviru suradnje triju fakulteta	4
2.2.2. Korisnici projekta	6
3. Provedba projekta.....	7
4. Značaj i doprinos projekta.....	11
4.1. Medijska promidžba i podrška projektu	14
4.2. Evaluacija projekta	17
5. Noviteti u pomaganju učenicima u učenju	27
6. Smjernice za dalji razvoj projekta	28
6.1. Smjernice za unaprjeđenje projekta - pomoć učenicima razredne i predmetne nastave	28
6.2. Smjernice za unaprjeđenje projekta - pomoć djeci koja pohađaju predškolu.....	29
7. Zaključak.....	30
8. Popis slika.....	32
9. Literatura	32
10. Sažetak.....	35
10.1. Sažetak na hrvatskome jeziku	35
10.2. Sažetak na engleskome jeziku	36

1. Uvod

Studenti Učiteljskoga fakulteta potaknuti iskustvima i viđenim problemima s kojima su se susreli na praksi, kao i na nastavi u školama vježbaonicama, uvidjeli su potrebu za pružanjem profesionalne podrške učenicima kojima je, osim redovite nastave, potrebna dodatna pomoć u učenju. Prepoznata je i potreba za pomoći u učenju u obliku privatnih instrukcija već u nižim razredima osnovne škole. Tu su problematiku proučavali Boris Jokić i Zrinka Ristić Dedić koji navode „Uzimajući u obzir razinu obrazovanja, može se primijetiti da povećem broju učenika roditelji plaćaju dodatne privatne satove već u nižim razredima osnovne škole“ (2007, str. 59).

Pružanje profesionalne podrške u okviru ovoga projekta temeljilo se na saznanjima da su instrukcije velikom broju roditelja učenika financijski nedostupne. U istraživanjima Jokić, Ristić Dedić (2007) zaključili su kako navedena skupina ispitanika potroši na instrukcije 1,6 % prosječnoga godišnjeg primanja obitelji. Uzimajući u obzir navedeno, studenti Učiteljskoga fakulteta pokrenuli su projekt pod nazivom *Zadaću napiši, jedinicu izbriši* akademske godine 2018./2019., a u akademskoj godini 2019./2020. doživio je promjenu u načinu provođenja. Sam projekt zamišljen je kao pružanje pomoći u učenju u prostorijama matičnoga fakulteta. S obzirom na to da je krajem 2019. godine proglašena pandemija koju je uzrokovao koronavirus, projekt se preselio u virtualno okruženje te mu je promijenjen naziv u *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši*.

Proširenjem pandemije u Republici Hrvatskoj došlo je do porasta oboljelih osoba što je rezultiralo zatvaranjem svih odgojno-obrazovnih ustanova, uključujući i osnovne škole. UNESCO (2020) navodi kako je 1,5 milijardi djece bilo pogođeno zatvaranjem škola u travnju. Kao jedna od najranjivijih skupina u Republici Hrvatskoj, pokazala su se djeca osnovnoškolske dobi koja su nastavne sadržaje usvajala iz svojih domova uz pomoć roditelja, a prema naputcima svojih učitelja ili učiteljica i *Škole na trećem*. Budući učitelji odlučili su biti pomoć i podrška roditeljima i učenicima kojima je ovakav oblik nastave novitet. U neposrednom radu s učenicima potvrdila su se znanja koja su stekli na fakultetu – učenici se razlikuju po svojim sposobnostima, motivaciji za učenje i okruženju iz kojega dolaze. Postoje učenici kojima je potrebna pomoć u učenju, a koja obuhvaća psihološku i socijalnu podršku te podršku u svladavanju nastavnih sadržaja i ostvarivanju ishoda učenja.

Pandemija bolesti uzrokovane koronavirusom pokazala je da postoji više razina poteškoća i prepreka s kojima se učenici susreću. Moguće je da su učenici drugačije doživljavali teškoće prisutne i ranije, ali sada tu nisu bili učitelji i učiteljice koji bi im mogli pružiti neposrednu pomoć

u radu. Potaknuti takvom situacijom, studenti Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu odlučili su pomoći svim onim učenicima za koje su procijenili da imaju te vrste poteškoća.

Iako je projekt prvotno bio usmjeren na učenike od prvoga do četvrtog razreda osnovne škole, svijest o aktualnoj problematici potaknula je studente da ga prošire i na ustanove ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. U projekt su se uključili i studenti Ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja kako bi dali podršku djeci kojoj je izolacija onemogućila boravak u vrtiću. S obzirom na to da je program predškole obavezan (*Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, 2019*), naglasak je stavljen na djecu u godini pred polazak u školu. Visković i Višnjić Jevtić (2016) navode kako je polazak u osnovnu školu za većinu djece novo, ali i potencijalno stresno iskustvo. Ono podrazumijeva promjenu strukture dnevnoga ritma, oblika učenja, igre i socijalnih interakcija djece, ali i (djelomičnu) promjenu dječjega identiteta.

Budući da je dobrobit djece bila primarna, studenti volonteri i osnivači projekta nisu se fokusirali na mijenjanje naziva projekta, a koji bi bio prikladniji za projekt koji je sada doživio neplanirane razmjere. Ostvarili su mehanizam kojim su postali podrška djeci u vrtićima, djeci u predškoli, učenicima, roditeljima te samim učiteljima i učiteljicama. U nastavku ovoga rada prikazat će se projekt pod nazivom *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši*. Detaljnije će se opisati njegov nastanak, provedba projekta, njegovi korisnici i noviteti koji su iz projekta proizašli.

2. Online zadaću napiši, jedinicu izbriši

Nastava na daljinu jest oblik prilagođavanja novonastaloj situaciji u kojoj se pronašao čitav svijet pa tako i učiteljska, odnosno odgojiteljska profesija. Huzjak (2010) navodi kako e-učenje podrazumijeva ponajprije učenje pomoću računala, ali putem interneta. Uvođenje informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) u svakodnevni nastavni proces uvelike je promijenio dosadašnji način obrazovanja u predškolskim, osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama. *Online* nastava postaje sve češća pojava u svakodnevici, a iskustva u praksi nedostaje. Prvotno rješenje problema s kojima su se učitelji i odgajatelji susreli jest prebacivanje s fizičkoga na virtualni način poučavanja, dok korištenje novih komunikacijskih kanala nije predstavljalo veći problem učenicima. Dokaz toga rezultati su istraživanja *Iskustva i zadovoljstva učenika 7. razreda online nastavom* u projektu *Obrazovne aspiracije učenika u prijelaznim razdobljima hrvatskog osnovnoškolskog obrazovanja: priroda, odrednice i promjene* (COBRAS) koje su proveli Boris Jokić i Zrinka Ristić Dedić u lipnju 2020. godine na uzorku od 923 učenika 7. razreda osnovnih

škola u Zagrebu, a koji pokazuju da se 88 % učenika 7. razreda slaže s tvrdnjom da s lakoćom koriste digitalne uređaje.

Studenti volonteri morali su se prilagoditi novom načinu poučavanja koji još uvijek nije toliko zastupljen. Studentima nedostaje iskustva i prakse nastave na daljinu te je ovaj projekt bio jedan od načina na koji su studenti, ali i ostali sudionici, mogli steći iskustvo, znanja i vještine. Kalamković, Halaši i Kalamković (2013) navode kako je najveća prednost učenja na daljinu mogućnost stalnoga učenja i profesionalnoga usavršavanja. Pritom je učenje neovisno, provodi se osobnim tempom, na osobno odabranom mjestu i vremenu. Prelazak s klasičnoga načina poučavanja na *online* način iziskuje puno tehnološke prakse, iskustva i vještina koje počivaju na znanju.

Učeći u hod, i na isti način stječući znanja i vještine, ovo je prvi put da su mlađe generacije poučavale starije. To su odlike *net generacije* kojoj pripadaju učenici, ali i djeca, s kojima su studenti volonteri radili. Brzina, manjak koncentracije, nemir, brza i česta promjena aktivnosti, puno aktivnosti, kao i kratkotrajnost pažnje obilježja su *net generacije* (Velički, Dumančić i Topolovčan, 2017) s kojom mnogi stručnjaci u području odgoja i obrazovanja te predškolskog odgoja i obrazovanja pokušavaju ići u korak.

Roditelji su se našli pred izazovima koji su bili rezultat učenja u online okruženju, kao što su uporaba raznovrsnih platformi za e-učenje (npr. *Zoom* ili *Skype*). U radu će se prikazati kako su studenti volonteri, pomažući učenicima, ujedno bili podrška i roditeljima.

2.1. Ciljevi i ishodi projekta

Cilj je ovoga projekta doprinijeti rješavanju problema u odgojno-obrazovnoj praksi te smanjiti novonastale poteškoće uzrokovane situacijom pandemije bolesti COVID-19. Osim pružanja obrazovne pomoći, cilj projekta obuhvaća i pružanje odgojne pomoći (psihološka i socijalna podrška). U Republici Hrvatskoj usvajanje nastavnih sadržaja i ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda u fizičkom obliku nastave zamijenila je nastava koju su učenici pratili putem televizijskoga programa nazvanoga *Škola na trećem*. Vodeći se time, studenti Učiteljskoga fakulteta okupili su se oko zajedničkoga cilja, a to je pomoći onim učenicima osnovnoškolske dobi od prvoga do četvrtoga razreda kojima je trebala pomoć u ostvarivanju ishoda učenja. Ujedno je to bila pomoć i roditeljima koji su sa svojom djecom boravili u izolaciji. Razvojem projekta pokazala se potreba za pružanje takve pomoći i za učenike predmetne nastave.

Kao što je već navedeno, ovaj se projekt proširio i na ustanove ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. Temeljem *Odluke o načinu izvođenja nastave u osnovnim i srednjim školama kao i na visokim učilištima te obavljanju redovnog rada ustanova predškolskog odgoja i obrazovanju* (NN 55/2020) dio djece nije bio u mogućnosti dolaziti u ustanove ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. Uključenjem studenata RPOO-a u projekt, cilj je bio pomoći djeci i roditeljima da vrijeme provedeno u izolaciji učine edukativnim, korisnim za daljnji dječji razvoj, te ujedno pomoći djeci da se pripreme za prelazak iz ustanova ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja u osnovnoškolski sustav obrazovanja. U svrhu ostvarenja cilja osmišljena je i stvorena relevantna virtualna platforma (mrežna stranica) u području odgoja i obrazovanja na kojoj učenici, roditelji te djeca koja pohađaju predškolu mogu pronaći edukativne sadržaje i na taj način poboljšati razinu usvajanja nastavnih sadržaja i ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva.

Težnja studenata volontera u ovome projektu bila je smanjiti poteškoće u području odgoja i obrazovanja te povećati razinu usvajanja nastavnoga sadržaja, što je ostvareno pomaganjem učenicima u učenju i roditeljima u svim *online* poteškoćama na koje su nailazili tijekom navednoga razdoblja.

2.2. Sudionici u projektu *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši*

Projekt *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši* prvotno je bio namijenjen učenicima razredne nastave svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj. S razvojem projekta i pojavom novih okolnosti pokazala se potreba za proširivanjem opsega projekta. Projekt sada uključuje učenike od prvoga do osmoga razreda, učenike srednjih škola te djecu predškolske dobi. Time je porastao odaziv studenata s fakulteta drugih nastavnih područja, pa se tako u projekt uključilo nekoliko studenata Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta i Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta. Pomoć su također pružili profesori Učiteljskoga fakulteta i Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta, ali i nastavnici i učitelji iz osnovnih škola diljem Republike Hrvatske.

2.2.1. Volonteri – kohezija te interdisciplinarnost u okviru suradnje triju fakulteta

Putem *online* nastave pomoć u učenju bila je dostupna svim učenicima osnovnih škola diljem Republike Hrvatske. Pozitivna strana *online* nastave bila je lakoća povezanosti i provođenja. Na taj način mogli su se povezati studenti volonteri iz bilo kojeg dijela Republike Hrvatske s učenicom

iz bilo kojeg dijela Republike Hrvatske. Razvojem i proširenjem projekta javila se potreba za pomoći učenicima viših razreda osnovne škole i srednje škole. Uključivanjem i sudjelovanjem studenata PMF-a i ERF-a projekt *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši* on postaje projekt interdisciplinarnih područja čak triju sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Studenti ERF-a pružali su podršku studentima Učiteljskoga fakulteta u osmišljavanju materijala i prilagodbe materijala s obzirom na odgojno-obrazovne poteškoće učenika, dok su studenti PMF-a pružali pomoć u učenju matematike učenicima viših razreda osnovne škole.

Studenti volonteri pomagali su učenicima na usvajanju nastavnih sadržaja, kao i u vježbanju i ponavljanju sadržaja te ostvarivanju ishoda učenja predmeta Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, Engleski i Njemački jezik te Povijest.

Ukupno je 60 studenata volontera pomagalo učenicima u učenju, od toga:

- 36 studenata US-a, središnjice u Zagrebu, od kojih 2 studentice voditeljice, a 1 studentica bavi se dizajnom i izgledom mrežne stranice;
- 7 studenata US-a Odsjeka u Petrinji, od kojih je 1 voditeljica projekta;
- 5 studentica US-a Odsjeka u Čakovcu;
- 10 studentica studija RPOO-a Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu;
- 2 studenta PMF-a;
- 1 studentica ERF-a.

S obzirom na okolnosti, pojavila se potreba za djelovanjem studenata u okviru izbornih kolegija na Učiteljskom fakultetu. Sudjelovali su studenti koji pohađaju sljedeće kolegije:

- Volontiranje u obrazovanju 1 i 2
- Volontiranje 2
- Odgoj za dobrotu
- Psihologija volontiranja.

U projekt su uključeni studenti Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja (RPOO) Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Studenti RPOO-a zajedno su osmišljavali teme na tjednoj razini. Aktivnosti su osmišljene tako da se prilagode djetetovu razvojnom stadiju i trenutačnoj situaciji s obzirom na razdoblje karantene, kako bi se djeci omogućilo stjecanje iskustva u skladu s njihovim

boravkom u odgojno-obrazovnoj ustanovi i radom odgojitelja. Navedene aktivnosti primarno su namijenjene djeci koja pohađaju predškolu.

2.2.2. Korisnici projekta

Učenici osnovnoškolske i srednjoškolske dobi

Pružanjem pomoći učenicima u učenju utječe se na uspješnije usvajanje nastavnoga sadržaja te ostvarivanje ishoda učenja. Ovim projektom osigurava se podrška učiteljima u kontinuiranom i neprekidnom radu tijekom ove situacije, kao i učenicima kojima je potrebna dodatna pomoć. Studenti volonteri u dogovoru s roditeljima i učenicima pružaju konkretnu pomoć u dodatnome razumijevanju nastavnoga sadržaja, pisanju zadaća ili rješavanju zadataka, čime su učenicima pružene individualizirane metode pri učenju, prihvaćajući i uvažavajući njegove osobine, način na koji uči i sadržaj koji mu dodatno treba pojasniti.

U okviru ovoga projekta pružena je pomoć u učenju za ukupno 57 učenika, od toga:

- u 1. razredu OŠ 9 učenika
- u 2. razredu OŠ 9 učenika
- u 3. razredu OŠ 9 učenika
- u 4. razredu OŠ 11 učenika
- u 5. razredu OŠ 10 učenika
- u 6. razredu OŠ 2 učenika
- u 7. razredu OŠ 1 učenik
- u 8. razredu OŠ 5 učenika.

U kasnijim fazama projekta pokazala se potreba za pružanjem pomoći u učenju učenicima srednjoškolske dobi. Taj je cilj postignut u okviru pomaganja učenicima u učenju njemačkoga jezika. Takvu vrstu pomoći u učenju zatražio je jedan (1) učenik.

Djeca koja pohađaju program predškole

Prema *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014) godina prije polaska u školu obavezna je godina predškolskoga odgoja i obrazovanja za svu djecu u Republici Hrvatskoj.

Za djecu koja pohađaju redoviti desetosatni vrtićki program važan je razvoj kompetencija. Pavkov i Živčić (2013) istaknuli su definiciju kompetencija psihologa Franza E. Weinerta (2001) kao široko prihvaćenu, a ona glasi kako su kompetencije dostupne ili naučene kognitivne vještine i sposobnosti koje se upotrebljavaju za uspješno i odgovorno rješavanje određenih problema. Za djecu koja borave u ustanovama ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja poseban naglasak se stavlja na aktivnosti koje potiču razvoj svih kompetencija i to već pri samom polasku u vrtić. Ovim su projektom ponajprije obuhvaćena djeca od pet godina pa do polaska u školu. Glavni cilj aktivnosti za djecu predškolske dobi bio je priprema za početak osnovnoškolskoga obrazovanja. Izradom aktivnosti za djecu studenti RPOO-a željeli su pomoći djeci da ne izgube kontinuitet u procesu razvoja predvještina potrebnih za polazak u školu, a s ciljem osnaživanja motoričkih, spoznajnih i kognitivnih sposobnosti.

3. Provedba projekta

S ciljem ostvarivanja pomoći u učenju, osmišljen je način na koji su studenti dolazili do ostvarenja ishoda učenja. Ponajprije je zamišljeno da se projekt provodi putem različitih *online* platformi: Skypea, Zooma, Messengera i WhatsAppa. Roditelji su se za pomoć u učenju za svoje dijete javljali putem društvenih mreža projekta: Facebook profila, Instagram profila ili na e-adresu: zadacunapisi.jedinicuizbrisi@gmail.com. U najvećoj su se mjeri služili e-mailom i Facebook profilom. Svaki volonter bio je zadužen za rad s najmanje jednim učenikom. Najprije je stupio u kontakt s roditeljem učenika kako bi se volontera uputilo u nastavni sadržaj s kojim učenik ima poteškoća. Nakon inicijalnog dogovora, volonter je pomagao učeniku u ovladavanju potrebnih nastavnih sadržaja. Studenti uključeni u projekt prije svakoga su susreta s učenikom osmišljavali i izrađivali materijale kojima su se služili u procesu pomaganja u učenju.

Mikrosustav koji okružuje dijete čine roditelji, braća i sestre, djedovi i bake, učitelji ili odgojitelji i prijatelji djeteta. Eret (2012) navodi kako je teorija ekoloških sustava model pristupa istraživanju dječjega razvoja koji se usredotočuje na pojedinca u njegovu okolinskom kontekstu, a njezin autor Bronfenbrenner (1994) smatra da dijete i okolina neprekidno utječu jedno na drugo. Sustav se dijeli (Bronfenbrenner 1994 prema Eret 2012) na makrosustav, egzosustav, mezosustav i mikrosustav. Mikrosustav djeteta zbog utjecaja pandemije postao je izrazito intenzivan, ali ujedno i siromašniji. Prijatelje koje su viđali svakodnevno u školi sada su zamijenila računala. Istražujući međuvršnjačke odnose tijekom pandemije bolesti COVID-19, Rajić (2020) je utvrdila da se dvostruko više učenika osjeća usamljeno nakon zatvaranja škole, a usamljenost je izraženija kod

djevojčica. Navedene okolnosti i nedostatak socijalnoga kontakta s okolinom djeteta naglasili su važnost socijalnih odnosa kao jedan od bitnih čimbenika u socijalizaciji subjekta nastave – učenika te djeteta u procesu pohađanja predškole. Dio socijalnoga kontakta koji je bio intenzivniji jest češća komunikacija i provođenje vremena s roditeljima te braćom i sestrama, u odnosu na uobičajene okolnosti. Projekt je osmišljen kao mehanizam koji funkcionira na više razina pomoći - psihološkoj, socijalnoj i pomoći u učenju. Intervencijom studenata volontera doprinijelo se dopuni mikrosustava djeteta na način na koji je to bilo potrebno u novonastaloj situaciji uzrokovanoj COVID-19 krizom i potresom u gradu Zagrebu.

Slika 1. Studenti volonteri Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji su volontirali u prostorijama matičnog Fakulteta na Odsjeku u Čakovcu. Fotografija je preuzeta sa službene Facebook stranice projekta Online zadaću napiši, jedinicu izbriši.

Dogovorom između profesora, voditelja i volontera, studenti volonteri pisali su izvješća. Izvještaj

o radu volontera sadržavao je osam dijelova:

- ime i prezime volontera
- mjesto iz kojega volonter dolazi
- ime i prezime učenika s kojim se radilo
- razred koji učenik pohađa
- nastavni sadržaj u kojemu se učeniku pomagalo u učenju
- materijali pomoću kojih su se ostvarivali ishodi učenja
- povratna informacija roditelja o zadovoljstvu rada studenta volontera
- dodatne informacije koje bi pomogle u daljnjem radu.

U nastavku su prikazani izvadci iz pojedinih izvješća:

„...S obzirom na to da mi je učenica već poznata od prije, pavela sam razgovor o školi, obitelji i situaciji u kojoj se nalazimo kako bismo se za početak opustile. Učenica mi je rekla da povremeno učiteljica šalje zadatke za zadaću pa smo se dogovorile da ćemo ih rješavati zajedno, uz to što ću joj ja pronalaziti zadatke. Na prvom susretu ponovile smo dijeljenje troznamenkastih brojeva jednoznamenkastim, pritom je broj stotica, desetica i jedinica bio djeljiv djeliteljem. Zadatke sam proizvoljno smislila, a riješile smo ih pisanim dijeljenjem. Ja sam zadatak napisala na ploču, a ona mi je govorila u koracima što trebam pisati. Kada sam utvrdila da je učenica sigurna u svoje rješavanje, odlučila sam prijeći na dijeljenje u kojem broj stotica, desetica i jedinica nije djeljiv s djeliteljem. Zadatak sam napisala na ploču i nacrtala tablicu mjesnih vrijednosti. Kada smo i to uspjele savladati, počele smo koristiti brojevne kartice. Na mjesto stotica stavile smo određen broj puta karticu stotice, isto tako za desetice i za jedinice. Učenica je u početku bila zbunjena, no objasnila sam joj da se kartice mogu zamijeniti drugima, npr. jedna stotica (100) se može zamijeniti s deset desetica (10×10). Brojevne kartice smo premještale u krugove kojih je bilo koliko je bio velik i djelitelj. U svaki krug smo trebale staviti jednaki broj kartica, a kada smo došle do kraja, dobile smo broj. U svakom krugu smo prebrojile vrijednost kartica i zaključile da smo riješile zadatak na taj način. Kada smo pisano dijelile djeljenika, dobile smo po prvi put ostatak te sam joj uz pomoć kartica objasnila da je to bila ona kartica koju smo rastavili u tablici mjesnih vrijednosti. Na sljedećem susretu smo nastavile rješavati zadatke koje sam pronašla na mrežnim stranicama, a neke sam i izmijenila. Uz svaki zadatak sam priložila sliku, npr. tri sestre koje su podijelile neku svotu novaca. Prvo bismo popričale o slikama, a zatim rješavale zadatak. Zadatci u kojima se jasno opisuje na koliko dijelova treba podijeliti neki broj učenici su bili jasni, no zadatci koji su opisani na kompliciraniji način stvaraju problem. Zaključujem da je problem u čitanju s razumijevanjem.

Od tada sam za svaki zadatak poticala učenicu da ga pročita nekoliko puta. Isto tako, kada bi učenica pisala odgovor, trebala bi pročitati pitanje nekoliko puta kako bi mogla odgovoriti.“

„Nakon male stanke od tjedan dana bila sam ugodno iznenađena M. čitanjem. Polako, ali sigurno razvija osjećaj samopouzdanja prilikom čitanja. Ako je nečim ometen ili ga nešto muči, čitat će sporije i teže, stoga zaista radimo na tome da razvije taj osjećaj samopouzdanja i vjere u sebe tijekom čitanja. Vrlo je zadovoljan samim sobom, što je najbitnije. Nakon čitanja dugačke priče, odlučili smo promijeniti pristup i M. je sam izabrao da ćemo čitati priče i pjesme iz dječjega časopisa *Smib*. Prvi put kada sam spomenula riječ časopis, M. nije znao značenje te riječi, a sada je sam odlučio upravo čitati tekstove iz dječjega časopisa. Ponosna sam na to što svaki put nauči neku novu riječ ili bar upita za značenje. Također smo počeli čitati igrokaze što se M. posebno sviđa. M. svakim danom radi zaista značajan posao i vidi se da napreduje.“

Volonteri su se uključili u projekt intrinzično motivirani. Prema Jurčec, Pavlović i Rijavec (2019) istraživanja pokazuju da mladi ljudi pomaganje drugima ne vide kao opterećenje, nego kao stvar osobnoga izbora. Uz to, pomaganje im je visoko na listi vrijednosti. Dalji susreti za volontere su značili tjedno izvještavanje o radu i napretku u radu s učenicima, ali i u samostalnom izvođenju *online* nastave te poboljšanju kompetencija za budući posao.

Materijali za osnovnu školu

S obzirom na novonastalu situaciju s koronavirusom i bolesti COVID-19 studenti su bili primorani služiti se samo *online* komunikacijom, a samim time i *online* učenjem. U svojem radu volonteri su koristili materijale koji su podijeljeni u tri skupine. Služili su se udžbenicima, radnim bilježnicama te nastavnim listićima učenika. Važan čimbenik u postizanju ciljeva projekta bili su volonteri koji su samostalno izrađivali materijale. Ponekad su volonteri koristili materijale o kojima su učili na fakultetu, npr. matematička gusjenica, brojevnice, ali su i sami osmišljavali fizičke predmete, npr. kocke s nacrtanim predmetima i slagalice uz pomoć brojeva. U etapi provjere često su se služili nastavnim listićima, a njihove ogledne primjere, koji su im služili kao poticaj za izradu vlastitih, nalazili na različitim mrežnim stranicama. Upotrebljavali su alate za izradu interaktivnih igara i aktivnosti, npr. WordWall, GeoGebra (alat namijenjen za geometriju i crtanje grafova) te Matematific. Od alata za organizaciju nastave koristio se Edmodo kao platforma koja olakšava suradnju, dijeljenje materijala i samu komunikaciju.

Svi materijali služili su kao poticaj učenicima u savladavanju nastavnoga sadržaja, a dostupni su na [mrežnim stranicama projekta](#).

Materijali za predškolu

Kao što je spomenuto, u skladu s *Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014), putem online platformi (službena mrežna stranica projekta, YouTube kanal) aktivnosti su izrađene da djeci budu zabavne, ali i edukativne. S obzirom na to da su se aktivnosti izrađivale u vrijeme izolacije, temeljno je polazište bilo da sav potreban didaktički i neoblikovani materijal većina korisnika ima u svome domu te da nema potrebe za izlaganjem riziku zaraze pri nabavi potrebnih materijala. Volonteri su stoga osmišljavali aktivnosti koje je bilo moguće pripremiti i izvoditi u svome domu. Materijali su dostupni na [mrežnim stranicama projekta](#).

U razdoblju provedbe projekta osmišljene su aktivnosti koje obuhvaćaju deset tema, a to su: Higijena, Predčitalačke vještine, Prehrana, Uvažavanje različitosti, Emocije, Predpisalačke aktivnosti, Proljeće, Voda (pokusi) te Ljetne i Morske aktivnosti (koje je moguće izraditi ukoliko su roditelji s djetetom na moru).

S obzirom na ciljane korisnike - djecu predškolske dobi, izvješća nije bilo potrebno pisati. No, volonteri su svoja izvješća o radu s djecom predškolske dobi predavali voditeljima navedenih izbornih kolegija kao potvrdu volontiranja u projektu, a u svrhu polaganja izbornih kolegija.

4. Značaj i doprinos projekta

Projekt *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši* na različite načine doprinosi području odgoja i obrazovanja. Te su doprinose prepoznali i mediji, a time i šira javnost. U svojoj prvoj fazi projekt je predstavljen učiteljima svih osnovnih škola u Republici Hrvatskoj. Značaj projekta prepoznalo je i Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske (*Slika 2*) te preporučen svim osnovnim školama u Republici Hrvatskoj.

Volonterima koji su sudjelovali u projektu uručena je Potvrda o volontiranju (*Slika 3*). Ona predstavlja korak u profesionalnom razvoju stjecanjem prakse u području obrazovanja kroz volontersko iskustvo i prakseološke spoznaje, čime se pojedinac osnažuje za tržište rada.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
mzo.gov.hr

**E U
2 0
2 0
H R** Hrvatsko predsjedanje
Vijećem Europske unije

KLASA: 602-01/20-01/00231

URBROJ: 533-05-20-0001

Zagreb, 20. travnja 2020.

OSNOVNIM ŠKOLAMA

- svima -

Predmet: Obavijest o online projektu *Zadaću napiši, jedinicu izbriši*

Poštovane, poštovani!

Obavještavam vas da je u povodu obilježavanja 100. obljetnice Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pokrenut projekt pod nazivom *Zadaću napiši, jedinicu izbriši*.

S obzirom na novonastalu situaciju, u doba kada je nastava zbog opasnosti od širenja koronavirusa obustavljena, studenti Učiteljskoga fakulteta osmislili su online pomoć u učenju.

Svim učenicima u Republici Hrvatskoj omogućeno je usvajanje nastavnoga sadržaja putem televizije, u sklopu Cjelovite kurikularne reforme *Škole za život*. Cilj ovog projekta je pomoći onim učenicima kojima praćenje TV-sadržaja predstavlja prepreku ili nije dostatan u usvajanju nastavnoga sadržaja, a ujedno je to i pomoć roditeljima koji sa svojom djecom borave u samoizolaciji. Ovo je oblik odgojne potpore i obrazovne pomoći.

Mogućnost uključivanja u projekt

Projekt će se realizirati putem dviju platformi. Za komunikaciju s učenicima i njihovim roditeljima koristit će se Skype, a učenici će putem aplikacije Edmodo dobivati radne materijale s pomoću kojih će moći vježbati i ponavljati nastavne sadržaje odslušane na TV-u. Svi nastavni materijali bit će učteni na aplikaciji za vježbanje i ponavljanje, a pratit će predmetni kurikulum, tj. sadržaje na HRT-u.

Roditelji se za pomoć u učenju djetetu javljaju putem društvenih mreža projekta: [Facebook profil](#), [Instagram profil](#) ili na mail: zadacunapisi.jedinicuizbrisi@gmail.com.

Volonter će u dogovoru s roditeljem i učenicom pružiti konkretnu pomoć u dodatnom razumijevanju nastavnoga sadržaja te pisanju zadaća ili rješavanju zadataka koji su im zadani te biti pomoć pri samom učenju preko aplikacije Skype. Ovim projektom učeniku se pružaju individualizirane metode pri učenju uz prihvaćanje njegovih karakteristika, načina na koji uči i sadržaja koji mu dodatno treba objasniti.

Roditeljima se na ovaj način pomaže u obrazovnome, ali i odgojnome segmentu.

Preporučuje se da učenici prvih razreda osnovne škole sa studentom volonterom komuniciraju uz pratnju roditelja.

Putem Skype aplikacije otvorit će se pet profila koji će biti vezani uz razred koji učenik pohađa.

Učenik će s volonterom komunicirati putem Skype profila i to:

- I. razred osnovne škole - putem Skype profila **Zadacu napisi 1**
- II. razred osnovne škole - putem Skype profila **Zadacu napisi 2**
- III. razred osnovne škole - putem Skype profila **Zadacu napisi 3**
- IV. razred osnovne škole - putem Skype profila **Zadacu napisi 4**
- V. razred osnovne škole za učenje geografije, povijesti i prirode - putem Skype profila **Zadacu napisi 5.**

U sklopu pojedinoga Edmodo profila bit će postavljeni materijali za usvajanje nastavnoga sadržaja, ponavljanje i vježbanje.

Učenici će raditi prema rasporedu i imati pravo na tri sata tjedno pomoći u učenju. Učenik, u dogovoru s roditeljem i studentom volonterom, odlučuje o predmetu za koji mu treba pomoć u učenju.

Ako se više učenika javi da ne razumije određeni nastavni sadržaj, volonteri će snimiti videouradak kojim će dodatno objasniti konkretni nastavni sadržaj.

Uz navedeno, **Skype confrence call** pruža mogućnost razgovora s više učenika istodobno te je uz prethodnu dozvolu roditelja učenicima omogućen oblik vršnjačke socijalizacije.

Slijedom navedenoga, pozivamo učitelje/ice da obavijeste roditelje učenika kojima je potrebna pomoć u učenju da uključe svoju djecu u ovaj projekt.

S poštovanjem,

Slika 2. Dopis Ministarstva znanosti i obrazovanja

Slika 3. Potvrda o volontiranju

4.1. Medijska promidžba i podrška projektu

Iz sadržaja prikazanoga dopisa (Slika 2) vidljivo je da je projekt *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši* podržalo Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Oglašavanje je započelo preko društvenih mreža - službenoga Instagram profila i Facebook profila projekta. Kako je zanimanje i volontera i roditelja za sudjelovanjem u projektu raslo, odlučeno je da će se uputiti priopćenje za medije s detaljnim opisom projekta i kontaktom na koji se zainteresirani mogu javiti (društvene mreže i e-adresa: zadacunapisijedinicuizbrisi@gmail.com).

Priopćenje za medije poslano je sa službene e-adrese predsjednice Studentskoga zbora Učiteljskoga fakulteta Helene Kovač, ujedno i voditeljice projekta.

STUDENTI UČITELJSKOG FAKULTETA PRUŽAJU BESPLATNU POMOĆ U UČENJU 'Online zadaću napiši, jedinicu izbriši'

Piše: **TATJANA KLARIĆ BENETA**

S ciljem pružanja pomoći učenicima razredne nastave kojima praćenje nastave na televiziji predstavlja prepreku u usvajanju nastavnoga sadržaja, studenti Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, **Marijana Bukvić, Helena Kovač i Mihaela Tepšić** i Borna Nemet, osmislili su projekt pod nazivom „Online zadaću napiši, jedinicu izbriši“.

Projekt je proizašao iz već započeta projekta „Zadaću napiši, jedinicu izbriši“, a koji je pokrenut u svibnju 2019. godine povodom obilježavanja 100. obljetnice Učiteljskog fakulteta. Nakon prilagodbe načina izvođenja nastave zbog opasnosti od širenja koronavirusa, budući su učitelji odlučili pomoći učenicima osnovnoškolske dobi besplatnim online tjednim instrukcijama.

Helena Kovač, jedna od pokretačica projekta te predsjednica Studentskoga zbora Učiteljskoga fakulteta, istaknula je da je projekt dobro prihvaćen te trenutno 32 studenta volontera s učiteljskoga studija pomaže 43 učenika, dok osmero volonterki s predškolskoga studija osmiš-

Studenti volonteri projekta "Online zadaću napiši, jedinicu izbriši"

-Roditelji su zadovoljni s pomoći koju dobivaju od naših volontera te ih smatraju "toplina, savjesnima" i "predanima radu". Crtež koji je jedna od učenica nacrtala svojoj volonterki pokazuje koliko je učiteljski poziv potreban u ova vremena. Potreban je dječjoj socijalizaciji, obrazovanju, odgoju, psihičkom i intelektualnom razvoju. Učenici pamte svoje učiteljice, one ob-

koja je rekla da, iako imaju praktičnu nastavu na Fakultetu, ovo je bio jedan poseban oblik prakse jer do sada nisu imali priliku raditi s učenicima online, niti su djeca ikada prije učila na taj način. Pojasnila je da su svi u ovoj situaciji novi te da u njoj i s njom uče i snalaze najbolje što mogu. - Ponosni smo jer smo u ovoj situaciji stavili svoje znanje i iskustvo stečeno na Fakultetu

Time postajemo dio učenikove obitelji, a to je upravo ono što je učitelj u svome razredu - na neki način dio proširene obitelji - pojasnila je.

O kvaliteti programa govori i činjenica da je prepoznat i od službene stranice Vlade RH za pravodobne i točne informacije o koronavirusu (koronavirus.hr) čime je projekt predstavljen cijeloj Hrvatskoj. Kovač skromno priznaje kako se nisu nadali da će projekt biti tako dobro prihvaćen, već su jednostavno u nepovoljnoj situaciji željeli pomoći svakome učeniku kojemu je pomoć trebala. Istaknula je kako im je drago što je ovu inicijativu prepoznala i podržala Vlada RH te im to predstavlja veliku čast: „To nam samo pokazuje da ovime zaista postižemo sebi zadane ciljeve- pomagati, ali i učiti, učiti, učiti“.

S kolegama je udružila stečeno znanje, stručnost, profesionalnost, kreativnost, inovativnost i prije svega želju da pomognu i to je rezultiralo divnim rezultatima diljem Hrvatske. „Učimo, igramo se, radimo na socijalizaciji i odgoju. Ovo je potvrda da obrazovanje i dobrota doista pomažu svijet. Svako dijete, svaki učenik kojemu pomognemo jed-

Slika 4. Članak u časopisu Universitas

Projekt su popratili i drugi mediji:

[Radio NG](#), [srednja.hr.](#), [OŠ Kamenica](#), [OŠ Lovre pl. Matačića](#), [OŠ Žakanje](#), [OŠ Gorjani](#), [OŠ Ivana Cankara](#), [OŠ Jabukovac](#), [EMeđimurje](#), [Global novine](#), [Bol info](#), [OŠ Brodarica](#), [OŠ Zrnovica](#), [Tportal.hr](#), [in-portal](#), [UFZG](#), [O1 porta](#), [Večernji list](#), [044 portal](#), [studentski.hr](#), [Antena Zagreb](#) (gostovanje u emisiji Saše Lozara), [koronavirus.hr](#), [Twitter](#), [Zabavni radio](#), [Dubrovnik.net](#), Radio Sljeme (gostovanje u emisiji uživo), Radio 101 (gostovanje u emisiji uživo), [City Portal](#), [Libertas TV](#), [Explore Croatia](#), [Školske novine](#), [Zagorje International](#), [Riznica dobrih priča](#), [Zvono](#), Radio Dalmacija (gostovanje u emisiji), [Mreža TV](#), [Moj faks](#), [Časopis Universitas](#), HRT radio Pula - Radio x-ica (gostovanje u emisiji), HRT radio - Zdravlje na trećem (gostovanje u emisiji), [Volonterski centar Zagreb](#), [kutjevački.hr](#), [Zagreb.info](#), [Radio Vrbovec](#)

ZA DJECU

Studenti Učiteljskog fakulteta daju besplatnu online pomoć

Projekt u kojem sudjeluje 25 studenata volontera Učiteljskog fakulteta, izrastao je iz projekta "Zadaću napiši, jedinicu izbriši", koji je pokrenut povodom obilježavanja 100. obljetnice Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u studenome prošle godine.

09. TRAVNJA 2020. U 14:34 | 0 KOMENTARA | 151 PRIKAZA | Svida mi se 545 tis.

Slika 5. Najava članka u Večernjem listu

Društvene mreže iskorištene su u svrhu informiranja, kao i poboljšanja komunikacije između volontera i roditelja. Za Instagram profil [@zadacunapisi.jedinicuizbrisi](#) oblikovane su edukativne objave u suradnji s ERF-om, objave u kojima su predstavljeni volonteri projekta te nove informacije za roditelje i učenike s izravnom poveznicom na mrežnu stranicu. Na Facebook profilu projekta [Online zadaću napiši, jedinicu izbriši](#) nalaze se objave jednakoga sadržaja, uz dodatak brojnih poveznica iz medija koji su pisali i dijelili informacije o projektu, a kako bi se saznalo za projekt.

Kako bi svi materijali i potrebne poveznice bili dostupni na jednom mjestu, izrađena je i mrežna stranica. Na njoj se nalaze edukativni materijali za djecu predškolske dobi, djecu školske dobi, poučni tekstovi, radni listići i slično. Sve navedeno izradili su volonteri, a većina materijala može se preuzeti i ispisati. Uz spomenuto, na stranici se nalazi opis i svrha projekta te je naveden abecedni popis svih volontera. Jednostavnim ispunjavanjem obrasca e-pošte na stranici olakšan je i ubrzan proces komunikacije pa se tako roditelji i učenici mogu javiti kratkom porukom ili pitanjem te ostaviti svoju adresu e-pošte kako bi dobili povratan odgovor. Projekt ima i svoju mrežnu stranicu (<https://zadacunapisijedinicu.wordpress.com/>) te YouTube kanal ([Zadaću napiši Jedinicu izbriši](#)).

Projekt *Online zadaću napiši, jedinicu izbriši* rezultat je studentske inicijative. Važno je napomenuti da su studenti imali snažnu stručnu i profesionalnu podršku nastavnika Učiteljskoga

fakulteta koji su svoje stavove o projektu izrazili i javno putem e-maila. Navodimo nekoliko izvadaka:

...Znam da nije lijepo ponositi se tuđim uspjehom, ali baš se ponosim vama i onim što radite! I da... budućnost obrazovanja je u dobrim rukama! :) - doc. dr. sc. Višnja Rajić

...Najprije bih Vas željela pohvaliti za trud koji ulažete u nove i inovativne projekte. Uistinu pokazujete što znači profesija. - doc. dr. sc. Adrijana Višnjić Jevtić

... Čestitam vam svima na pokrenutom projektu koji je izvrsno osmišljen kako bi pomogao u ovim teškim vremenima učenicima i njihovim roditeljima.... - izv. prof. dr. sc. Tamara Gazdić-Alerić

...velike pohvale za ovu studentsku inicijativu! Ponosni smo na Vas. - doc. dr. sc. Alena Letina

...ova je volonterska akcija hvalevrijedna i nadam se da će se i nadalje provoditi. Bravo za sve volontere! - prof. Sanja Canjek-Androić

4.2. Evaluacija projekta

U fazi evaluacije projekta ispitani su stavovi i mišljenja o provedenim aktivnostima u okviru projekta online anketnim ispitivanjem. Upitnik su sastavili studenti Učiteljskoga fakulteta. Sastojao se od pitanja zatvorenoga i otvorenoga tipa. U nastavku rada prikazat će se rezultati provedenih upitnika u obliku povratnih informacija, značaja i doprinosa projekta.

Instrument istraživanja

S ciljem unaprjeđenja i vrednovanja projekta provedeno je online anketno ispitivanje u obliku dvaju upitnika: upitnika za studente i upitnika za roditelje. Upitnik za studente popunjavali su studenti onih fakulteta koji su sudjelovali u projektu. Upitnik za roditelje popunjavali su roditelji čija su djeca bila korisnici projekta, ali i ostali roditelji koji su putem društvenih mreža imali priliku ispuniti upitnik, neovisno o sudjelovanju njihove djece u projektu.

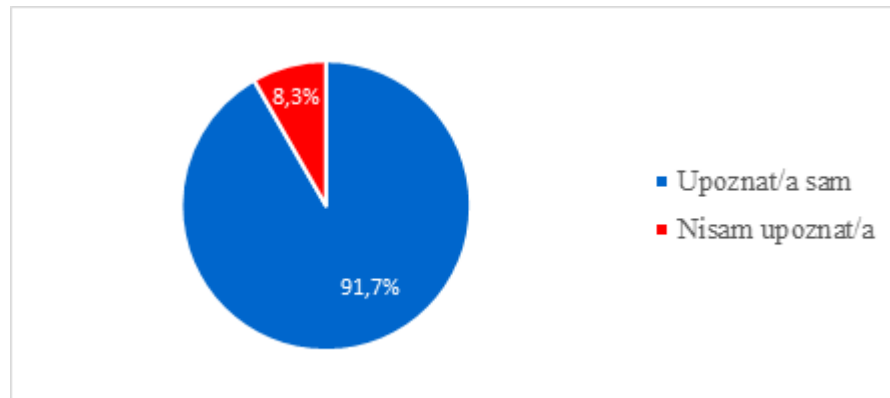
Upitnikom se pokušala utvrditi upoznatost studenata i roditelja s projektnim aktivnostima, procjena korisnosti projekta za buduće učitelje, odgojitelje i djecu koja su korisnici projekta te uvođenja noviteta u području odgoja i obrazovanja. Također, upitnikom se pokušalo utvrditi zadovoljstvo ishodom roditelja i studenata onih fakulteta koji su sudjelovali u projektu. U nastavku će se prikazati uzorak i rezultati provedenih istraživanja.

Uzorak ispitanika studenata

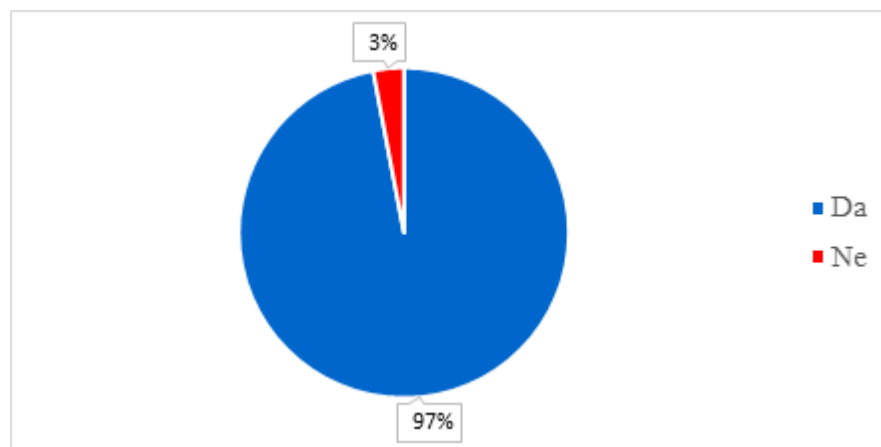
U istraživanju je sudjelovalo 45 studenata od kojih je 33 studenata Učiteljskog studija na Učiteljskome fakultetu, Prirodoslovno-matematičkome fakultetu i Edukacijsko-rehabilitacijskome fakultetu te 12 studenata studija Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja na Učiteljskom fakultetu. Od ukupnog broja ispitanika njih 38 je sudjelovalo u projektu, dok preostalih 7 nije.

Rezultati istraživanja i rasprava

Nužan preduvjet za ispitivanje stavova i mišljenja studenata o projektu, bio je istražiti upoznatost samih studenata s projektom (*Slike 6 i 7*).

Slika 6. Postotak studenata RPOO-a upoznatih s projektom

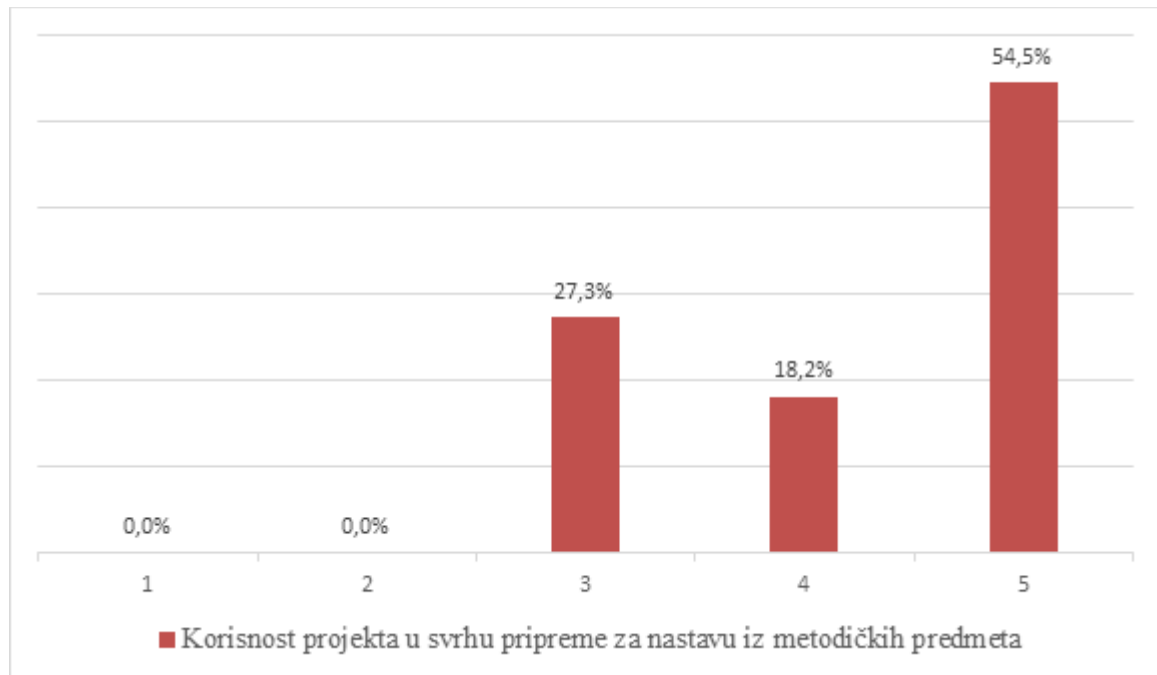

Slika 7. Postotak studenata US-a, PMF-a i ERF-a upoznatih s projektom

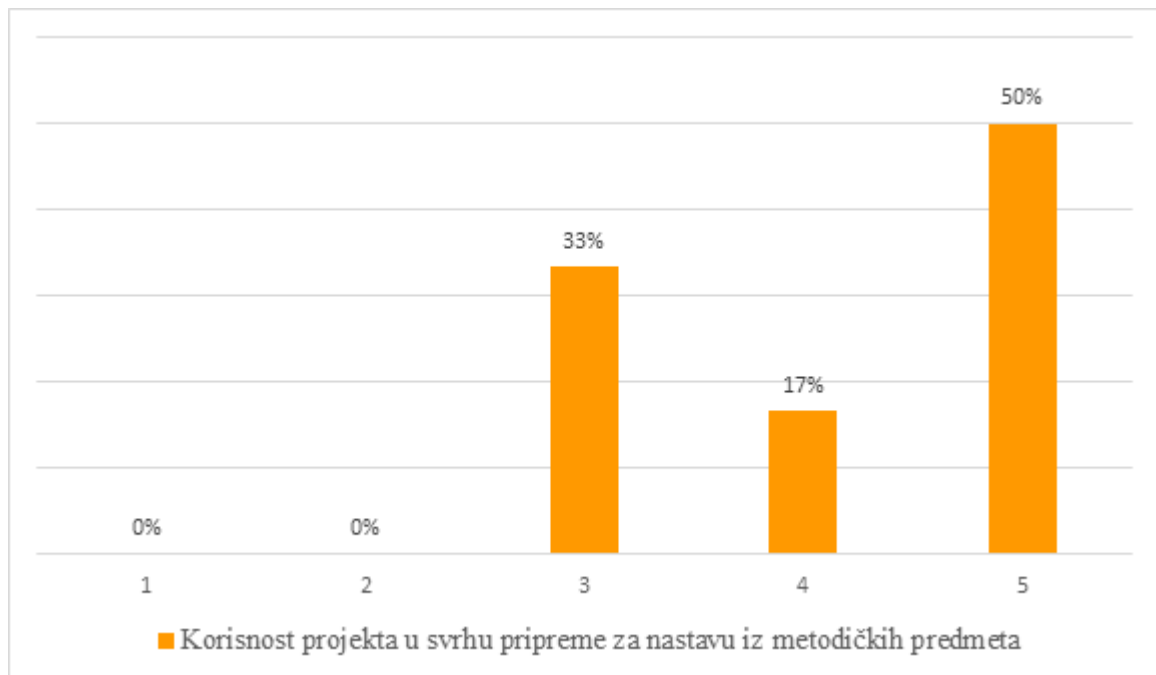
Od ukupnoga je broja studenata koji su sudjelovali u ovome istraživanju, većina (91,7% studenata RPOO-a i 97% studenata US-a, PMF-a i ERF-a) izvijestila kako je upoznata s projektom.

Studenti su procjenjivali korisnost projekta. U okviru ovoga istraživanja to podrazumijeva pripremu za nastavu iz metodičkih predmeta te usavršavanje u budućem zanimanju. Ispitanici su procjenjivali slaganje s tvrdnjom na skali Likertovog tipa od 5 stupnjeva (1 = nimalo korisno, 2 = nije korisno, 3 = ne mogu procijeniti, 4 = korisno, 5 = vrlo korisno).

Dobivenim rezultatima istraživanja utvrđeno je mišljenje studenata o korisnosti projekta u okviru pripreme za nastavu iz metodičkih predmeta (*Slike 8 i 9*).

Slika 8. Mišljenje studenata US-a, PMF-a i ERF-a o korisnosti projekta u svrhu pripreme za nastavu iz metodičkih predmeta

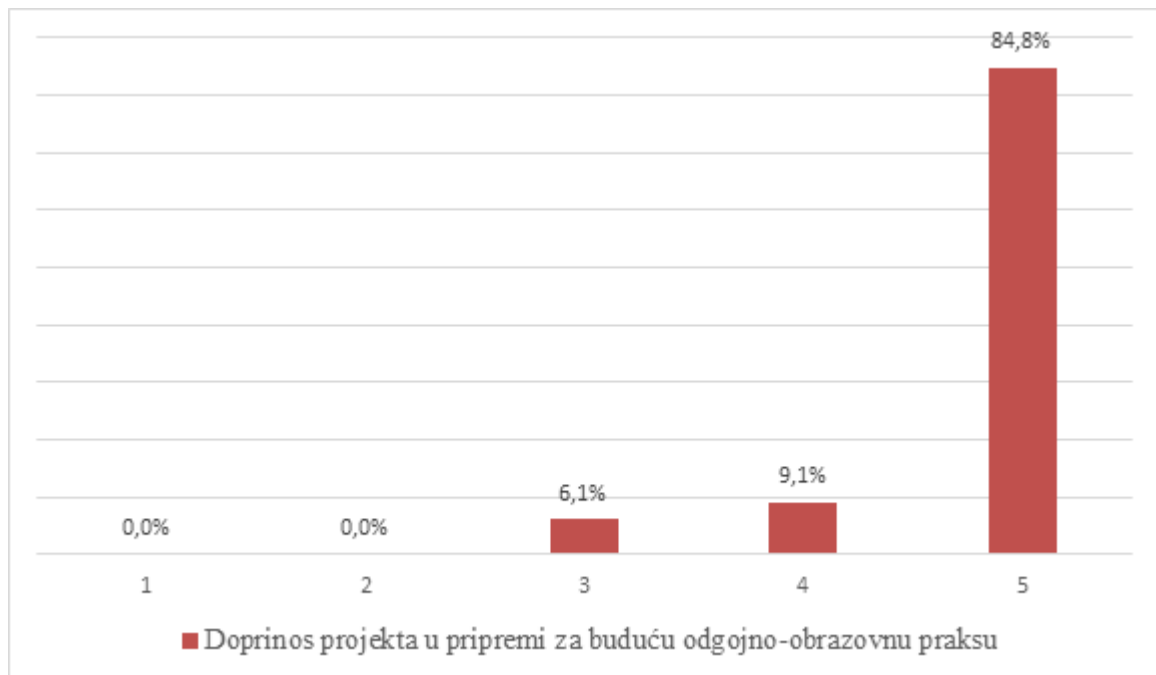

Slika 9. Mišljenje studenata RPOO-a o korisnosti projekta u svrhu pripreme za nastavu iz metodičkih predmeta

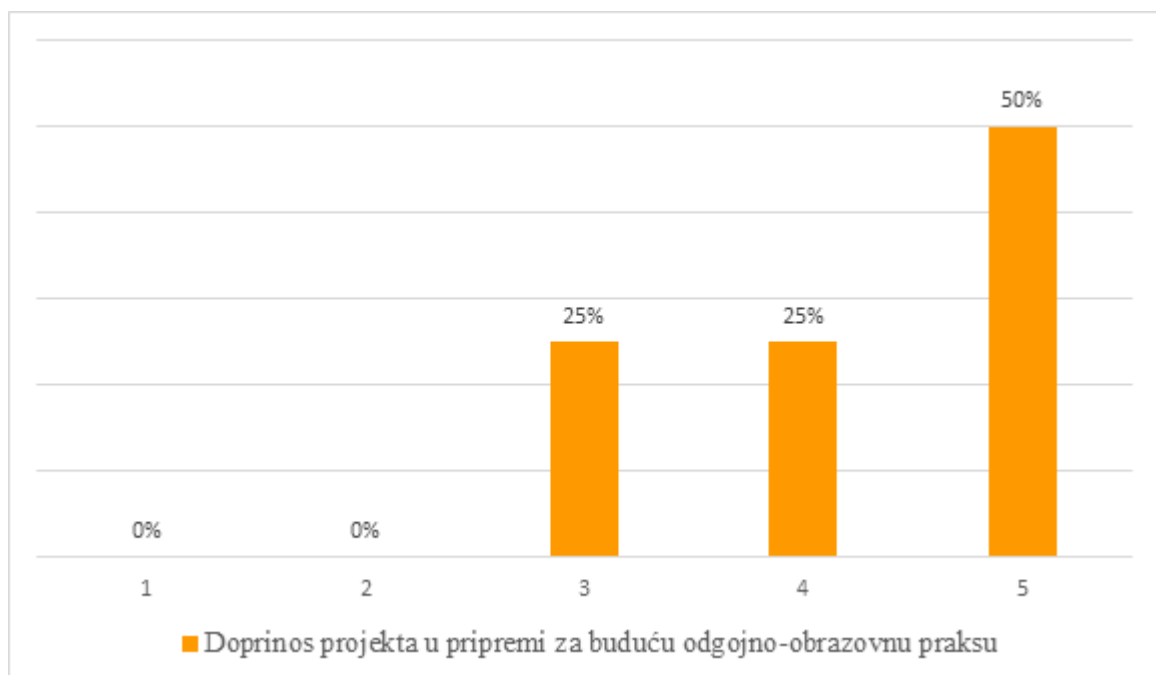
Korisnost osobnoga sudjelovanja studenata u aktivnostima projekta u okviru pripreme za nastavu iz metodičkih predmeta studenti su potvrdili sljedećim odgovorima:

- *shvaćanje što je učenicima najteže spoznati*
- *bolja organizacija vremena*
- *kako motivirati učenika za rad*
- *primjena nastavnog sadržaja iz metodičkih predmeta*
- *priprema za poučavanje*
- *dati dovoljno vremena za shvaćanje određenog sadržaja*
- *korištenje novih digitalnih alata*
- *komunikacija s učenicima*
- *ideje za pripremu nastave iz metodičkih predmeta*
- *prisjećanje na znanja stečena u metodikama*
- *nove ideje i aktivnosti*
- *kako prilagoditi sadržaj učenicima različitih potreba*
- *uvježbavanje etapa sata iz Matematike i Hrvatskog jezika*
- *slušanje učenika kao pomoć u daljnjem radu*
- *prilagodba nastavnog sadržaja*
- *primjena naučenog u praksi.*

U nastavku slijedi prikaz procjene studenata o doprinosu projekta u pripremi za njihovu buduću odgojno-obrazovnu praksu (Slike 10 i 11).

Slika 10. Procjena studenata US-a, PMF-a i ERF-a o doprinosu projekta u pripremi za njihovu buduću odgojno-obrazovnu praksu

Slika 11. Procjena studenata RPOO-a o doprinosu projekta u pripremi za njihovu buduću odgojno-obrazovnu praksu

Uz već spomenuti doprinos pripremi za nastavu metodike, ispitana korisnost u pogledu pripreme za buduću odgojno-obrazovnu praksu također se pokazala visoko korisnom radi:

- *novog iskustva*
- *korisnog iskustva za buduće zanimanje*
- *rada s djecom prvog razreda*
- *porasta samopouzdanja*
- *spoznaje da su temeljna znanja jako važna*
- *bolje komunikacije s ljudima*
- *važnosti klasične nastave*
- *osjećaja ponosa na uspjeh učenika*
- *spoznaje da je to ono čime se žele baviti u životu*
- *usavršavanja za budući posao*
- *pomaganja učenicima*
- *online načina rada*
- *osobnog razvoja*
- *strpljivosti*
- *upornosti*
- *stvaranja ugodne atmosfere*
- *lakšeg metodičkog organiziranja za buduće sate.*

Nadalje, ispitivalo se mišljenje svih studenata o potencijalnom doprinosu aktivnosti projekta na razvoj odgojno-obrazovne profesije. Dobrobit studenata odnosi se na razvoj kompetencija planiranja tematskih aktivnosti razvojno primjerenih određenoj dobi djeteta, što im je svojevrsna priprema, tj. praksa za budući rad u odgojno-obrazovnim ustanovama.

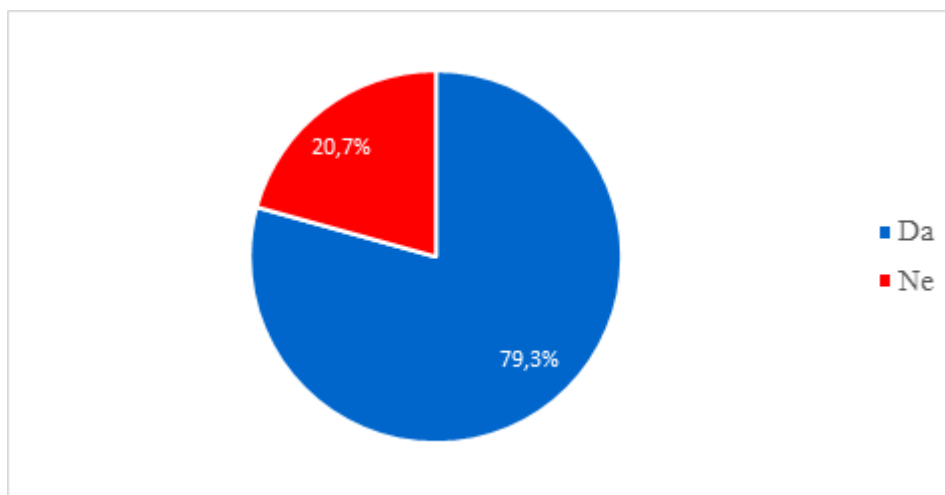
„Studenti usavršavaju svoje sposobnosti i vještine vezane uz metodike.“

Uzorak ispitanika roditelja

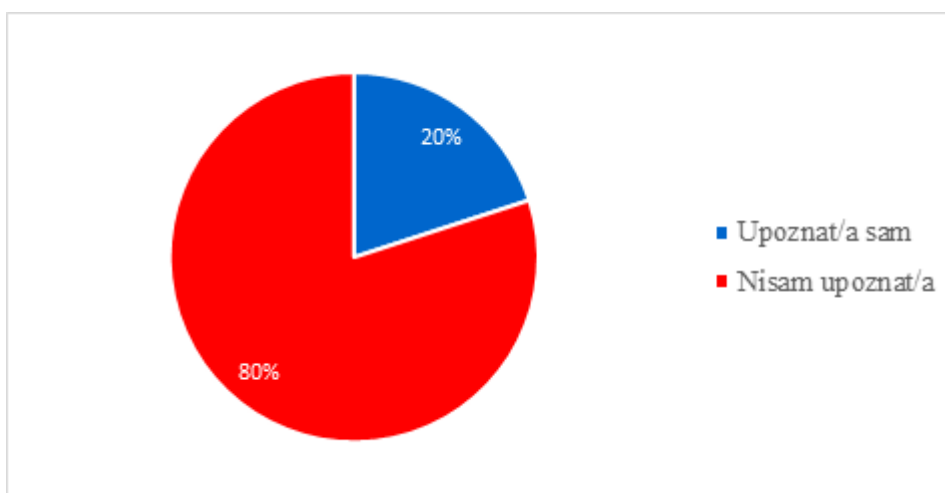
U istraživanju je sudjelovalo N=39 roditelja, od kojih je N=29 roditelja djece školske dobi i N=10 roditelja djece predškolske dobi. Ukupan broj roditelja čija su djeca sudjelovala u projektnim aktivnostima bio je N=18.

Rezultati istraživanja i rasprava

Upitnikom za roditelje ispitivala se upoznatost roditelja s projektom (*Slike 12 i 13*).

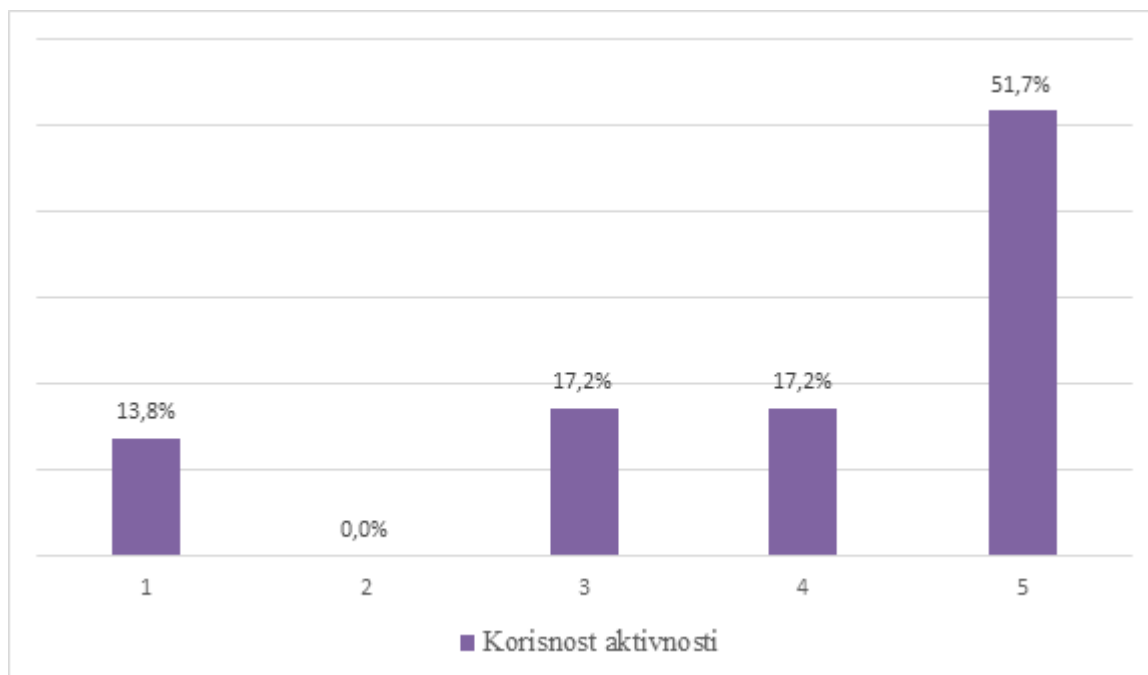
Slika 12. Postotak roditelja osnovnoškolske djece upoznatih s projektom

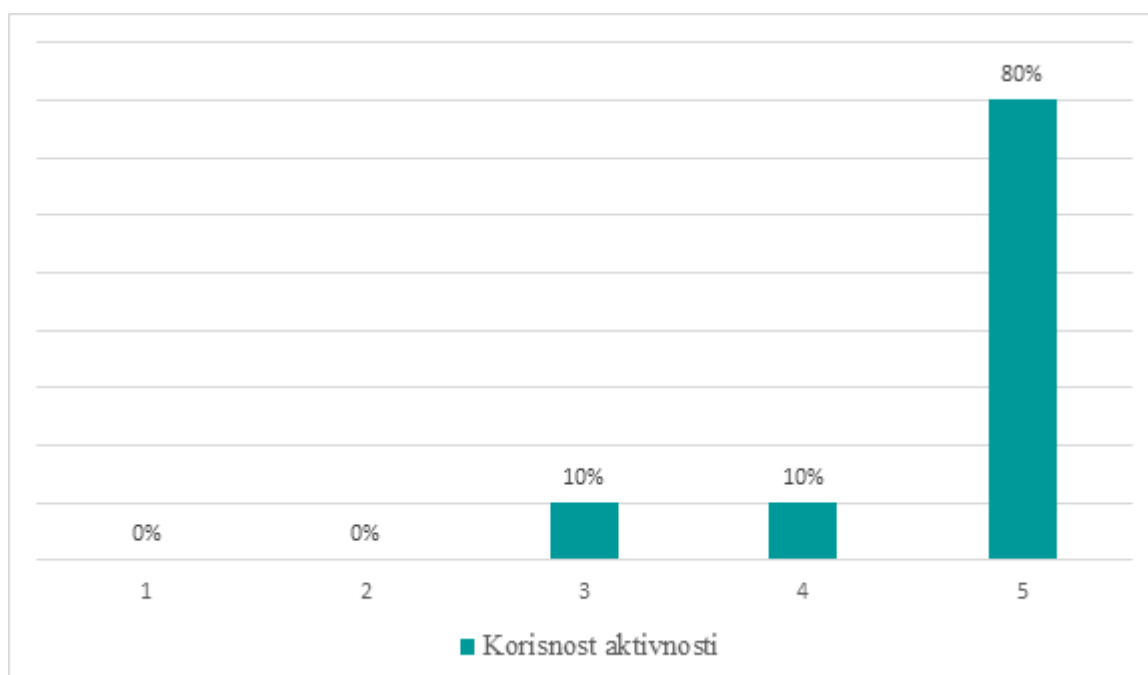
Slika 13. Postotak roditelja djece predškolske dobi upoznatih s projektom

Od ukupnoga broja ispitanika 79,3 % roditelja osnovnoškolske djece upoznato je s projektom, dok roditelji djece predškolske dobi uglavnom nisu upoznati s projektom, njih 80 %.

Nadalje, ispitala su se mišljenja roditelja o korisnosti aktivnosti izrađenih u sklopu projekta za njihovu djecu (*Slike 14 i 15*). Rezultati na mjerama korisnosti projekta mjereni su Likertovom skalom od 5 stupnjeva (1= nimalo korisno, 2= nije korisno, 3= ne mogu procijeniti, 4= korisno, 5= vrlo korisno).

Slika 14. Mišljenje roditelja djece osnovnoškolske dobi o korisnosti aktivnosti

Slika 15. Mišljenje roditelja djece predškolske dobi o korisnosti aktivnosti

Vrlo korisnim (51,7%) roditelji djece osnovnoškolske dobi smatraju iskustvo sudjelovanja njihova djeteta u projektu. Roditelji djece predškolske dobi, njih 80 %, smatraju aktivnosti ovoga projekta vrlo korisnima jer im olakšavaju rad s njihovom djecom. Kao glavni razlog tome, ispitanici navode preokupiranost poslom pa sami nemaju vremena osmišljavati i provoditi tako kvalitetne aktivnosti sa svojom djecom. Istraživanje o roditeljskoj perspektivi nastave na daljinu i njihovoj opterećenosti

nastavnim zadaćama tijekom pandemije bolesti COVID-19 koje su proveli Kolak, Markić i Horvat (2020) utvrdilo je da postoji značajna razlika u opterećenosti roditeljskoga angažmana u aktivnostima koje se odnose na nastavu na daljinu s obzirom na razred koji pohađa dijete. Roditelji djece nižih razreda procjenjuju svoju opterećenost većom, a najopterećeniji su roditelji učenika 1. razreda osnovne škole. Isto tako, u pitanjima otvorenoga tipa roditelji s troje ili više djece procjenjuju da su više opterećeni aktivnostima koje se odnose na nastavu na daljinu.

Na pitanje *Na koji je način iskustvo sudjelovanja Vašega djeteta u ovom projektu bilo korisno za Vas same?* roditelji su davali mnogobrojne opisne odgovore, a najviše su se istaknuli sljedeći:

- *Obrazovni sustav je pokazao da može organizirati i pružiti rješenje preventivne pomoći učenicima.*
- *Dijete je lakše svladalo nastavne sadržaje.*
- *Novi način komunikacije.*
- *Drugačiji način rada.*
- *Gledanje zadovoljnog djeteta dok radi zadaću.*
- *Osjećaj sigurnosti što dijete pravovremeno dobiva pomoć i podršku u savladavanju obrazovnih zadataka.*
- *Ušteda vremena.*
- *Motivacija za rad.*

Dobrobit za roditelje ispitanici uočavaju u pristupu kvalitetnim i zanimljivim aktivnostima usmjerenim na poticanje cjelokupnoga djetetova razvoja.

“Cilj je putem prikazivanja raznih ideja aktivnosti olakšati roditeljima svakodnevno učenje, odgoj, obrazovanje, ali i animiranje djece predškolske dobi.”

Zanimljivo je da roditelji prepoznaju korist ovoga projekta i za djecu s teškoćama u razvoju.

„Moje dijete ima ADHD i jako je nesamostalno. Ima dana kada ne stignem s njim raditi, samohrana sam majka s dva posla pa bi bilo od velike pomoći da netko uskoči. Povrh toga, moje dijete je više koncentrirano kada mu netko drugi objašnjava nego mama.“

Na pitanje o zadovoljstvu ishodima ispitanici su odgovarali opisno. Roditelji, kao i studenti, složili su se da im je ovo iskustvo bilo korisno za upoznavanje s novim načinima komunikacije, načinom rada te samim pomaganjem učenicima.

Studentima se u projektu najviše svidjelo:

- *pomaganje učenicima*
- *samostalnost*
- *napredak učenika*
- *online rad*
- *komunikacija i podrška između volontera*

- *planiranje instrukcija*
- *povratne informacije roditelja i učenika*
- *uključenost cijele Hrvatske*
- *uključenost viših razreda osnovnih škola*
- *mrežna stranica.*

Roditeljima se u projektu najviše svidjelo:

- *personalizirano učenje*
- *strpljenje i brižnost asistenta*
- *organiziranost i pristup studentice*
- *pomaganje*
- *dobra volja studenata volontera*
- *aktivnosti mladih kolega*
- *upoznavanje i rad s novim budućim učiteljima*
- *mogućnost podrške*
- *rad s djetetom*
- *pomoć djeci i njihovim roditeljima*
- *kreativan pristup mladih studenata prema djeci.*

Studenti, kao i roditelji, isticali su pomaganje učenicima te organizaciju volontera kao segment projekta koji im se posebno svidio.

Volonteri i roditelji bili su posrednici u očuvanju mehanizma, tj. jedni od nositelja mehanizma provedbe ovoga projekta, kao subjekata koji su posredovali u komunikacijskom kanalu student volonter – dijete – roditelj. Time je povratna informacija važan čimbenik u očuvanju kvalitete projekta. Pozitivnim povratnim informacijama moguć je utjecaj na intrinzičnu motivaciju studenata volontera čije se zadovoljstvo radom učenika povećava. Zadovoljstvo roditelja radom studenata volontera vidljivo je u njihovim povratnim informacijama¹:

- *M. T. je odlična. Kćer je prezadovoljna kako je super objasnila zadaću imamo dogovor za ponovni razgovor. Prezadovoljni smo sa suradnjom!*
- *Kontaktirali smo volonterku i prezadovoljni smo s radom puno Vam zahvaljujemo!!! Hvala Vama sto ste nam omogućili i sve pohvale za vas i našu volonterku lijep vam pozdrav i ugodan vam dan želimo!*
- *Jako sam zadovoljna s instrukcijama, i dijete je shvatilo sav sadržaj što je najbitnije a i prošle su dosta zadataka.*
- *Imamo samo riječi pohvale.*
- *Dobar dan. Mnogo smo zadovoljni suradnjom sa Vašom volonterkom, I. Puno nam pomaže u napretku našeg sina. Sve pohvale za projekt i volonterki I.*
- *Javljam Vam se povratno vezano uz Noine instrukcije i volonterku T. R.. N. i ja smo oduševljeni njenim angažmanom i pristupom. Pošto slušam svaki dan što rade i na koji*

¹ Odgovori ispitanika navedeni su doslovno, kao u upitniku, uključujući sva odstupanja od jezične norme.

način doista sam imala potrebu pohvaliti T., njen pristup i angažiranost, da ne spominjem strpljivost koju ima, što je teško i inače, a pogotovo online putem.

- *Projekt je odličan i nama puno pomaže tako da puno hvala i vama.*
- *Ovo je predivan projekt i svaka vam čast. Brzo ste odgovorili, brzo nas je učiteljica kontaktirala i dogovorili termin kako nam paše. A. je na lijep i smiren način objasnila mome djetetu. Odmah nakon poziva probao je riješiti zadatak koje ga mučilo i sve mu je puno jasnije. Puno vam hvala!*
- *Dobar dan. Samo sam Vam htjela javiti da se jučer kroz jutro javila Vaša volonterka. Već poslijepodne istog dana je radila s blizancima. Sve je dobro prošlo. Jako lijepo zna objasniti i strpljiva je, a djeci je bilo drago, lakše im je sada. Zahvaljujemo se Vama i Vašim volonterima, što ste svima koji to žele, omogućili da im djeca savladaju prepreke. Lijep pozdrav.*
- *Samo da Vas obavijestim da su moja djeca (dvoje) dobili čak četiri iz njemačkog jezika nakon suradnje s vama, tj. s Vašom volonterkom. I ispravili su prethodne loše ocjene. Hvala!*

S obzirom na činjenicu da su korisnici projekta učenici, svojim su studentima volonterima zadovoljstvo iskazali radovima (Slika 16).

Slika 16. Rad učenice kao znak zahvalnosti volonterki

5. Noviteti u pomaganju učenicima u učenju

Situacija nastala zbog pandemije potaknula je provedbu projekta koji je ostvario razne novitete u pomaganju učenicima u učenju. Upitnikom koji je bio namijenjen studentima US-a postavljeno je pitanje o uvedenim novitetima u području odgoja i obrazovanja koji su proizašli iz projekta.

Studenti su primijetili da je ovim oblikom pomoći u učenju omogućena pomoć roditeljima i njihovoj djeci. Neki ispitanici naglašavali su uporabu digitalnih alata, što se kod djece pokazalo kao zanimljiviji način učenja te se time povećala kvaliteta prenošenja znanja. Na taj način djeca uče koristiti se suvremenom tehnologijom te ujedno postaju samostalnija što se tiče uočavanja pogrešaka prilikom učenja i rješavanja zadataka. Uporaba ovakvoga oblika pomoći doprinijela je poboljšanju socijalizacije djece koja su druženje u školi uspješno zamijenila razgovorom i učenjem sa studentom. Jedan od noviteta je fleksibilnost održavanja pomoći u učenju koja je omogućila kvalitetan i pojednostavljen način pružanja pomoći, lokacijski i vremenski.

Kao novitet u segmentu ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, smatra se mogućnost oblikovanja kreativnih radionica uživo (putem naših platformi Moodle i Claroline). Takve radionice dobar su prijedlog za kvalitetnu uporabu *online* platforme u odgojno-obrazovne svrhe.

6. Smjernice za dalji razvoj projekta

Uzimajući u obzir činjenicu da voditelji projekta, kao i studenti volonteri, imaju namjeru nastaviti s organizacijom i provedbom projekta, važno je bilo osvijestiti mogućnosti i prostore za poboljšanje samog projekta u oba navedena segmenta. U nastavku rada prikazat će se preporuke roditelja i studenata za unaprjeđenje pružanja pomoći u učenju učenicima razredne i predmetne nastave, kao i smjernice za unaprjeđenje projekta u dijelu pomaganja djeci koja pohađaju predškolu.

6.1. Smjernice za unaprjeđenje projekta - pomoć učenicima razredne i predmetne nastave

Od velike je važnosti uzeti u obzir preporuke za dalju provedbu projekta kako bi se postojeći mehanizmi projekta unaprijedili. Studenti predlažu sljedeće:

- *preraspodjelu obaveza*
- *bolji marketing projekta*
- *potražnju za adekvatnim volonterima za više razrede*
- *jednu internetsku platformu za komunikaciju*
- *kupovinu profesionalne inačice Zoom platforme od strane fakulteta*
- *zajednička druženja volontera*

- *recenziranje materijala*
- *aktivnosti za zabavu na stranici projekta*
- *češće sastanke volontera*
- *uvođenje pravila za roditelje*
- *uključivanje više predmeta*
- *praćenje napretka učenika*
- *uključenost profesora*
- *definiranje pravila i dužnosti volontera.*

Od izrazite je važnosti bilo čuti mišljenja roditelja koji su izvorni korisnici projekta jer su u neposrednom doticaju u radu sa svojom djecom, a u okviru *online* nastave. S ciljem očuvanja i mogućega unaprjeđenja kvalitete projekta, roditelji su kao preporuke za daljnji rad naveli:

- *uvođenje drugih nastavnih predmeta*
- *online praćenje napretka učenika*
- *gamifikaciju*
- *uključivanje učitelja iz škola*
- *uključenost djece kojoj je pomoć potrebna – povezanost sa stručnim službama škola*
- *korištenje jednog načina komunikacije*
- *bolju vizualizaciju i prepoznatljivost projekta.*

6.2. Smjernice za unaprjeđenje projekta - pomoć djeci koja pohađaju predškolu

Studenti RPOO-a u evaluacijskom su upitniku mogli dati prijedloge za unaprjeđenje promidžbe i oglašavanja projekta kako bi u budućnosti obuhvatio veći broj korisnika. Prijedlozi studenata uglavnom se odnose na oglašavanje putem društvenih mreža, što se pokazalo kao najučinkovitiji način promocije, pa navode:

- *društvene mreže*
- *promocije kroz online platforme*
- *promidžba preko društvenih mreža.*

Također, prijedlozi ispitanika za unaprjeđenje projekta odnose se na nekoliko elemenata: praćenje ranoga razvoja (uz više povratnih informacija za pojedinu aktivnost), naziv i promidžba projekta. Problematika praćenja ranoga razvoja vezana je uz ograničenje *online* pristupa, što je moguće

riješiti korištenjem *online* platformi osmišljenih upravo za tu namjenu, a koje omogućuju formativno vrednovanje aktivnosti i kompetencija djece. Naziv projekta potrebno je osmisliti tako da obuhvaća djecu rane i predškolske dobi, ali i djecu od 1. do 4. razreda osnovne škole. Što se tiče promidžbe, ispitanici smatraju da je potrebno više informirati roditelje, ali i studente koji bi se onda mogli aktivno uključiti u projekt:

- *Upućivanje, pozivanje studenata da se priključe projektu. Važno je za odgojno-obrazovni rad, djecu, iskustvo i osobni razvoj.*
- *Poboljšati PR za roditelje djece predškolske dobi.*

Nadalje, govoreći o rezultatima upitnika u kojima su ispitanici bili roditelji predškolske djece, većina ispitanih roditelja nije upoznata s provođenjem projekta. Stoga predlažu neke smjernice za bolje promoviranje i oglašavanje projekta. Većina prijedloga se, kao i kod studenata, odnosi na online oglašavanje putem društvenih mreža i Facebook grupa za roditelje:

- *Više objava na društvenim mrežama....*
- *Više oglašavanja u roditeljskim grupama na društvenim mrežama, oglašavanje na portalima.*
- *Facebook roditeljske grupe.*

U kontekstu prijedloga za unaprjeđenje projekta većina roditelja navodi bolje oglašavanje. Zanimljivo je da jedna majka navodi kako bi ovaj projekt bio koristan i za djecu viših razreda osnovne škole:

- *Moj prijedlog je da se svakako projekt razvija i dalje. Razumijem da ste kao organizatori usmjereni na niži uzrast, ali potreba za ovakvim aktivnostima vidljiva je i u 6., 7. i 8. razredu.*

7. Zaključak

Od iznimne je važnosti spomenuti kako je ovo prvi projekt ovoga opsega u kojemu su studenti Učiteljskog studija i studenti Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu zajedno radili na osnaživanju pojedinačnih profesija, ali se i međusobno podupirali i osnažili timski rad polaznika ovih dvaju studija. Prema povratnim informacijama profesora matičnoga fakulteta, odgojitelja te učitelja razredne i predmetne nastave postignut je prvobitni cilj - pružiti pomoć djeci, što obuhvaća psihološku i socijalnu podršku te podršku u svladavanju nastavnih sadržaja. Spoj budućih učitelja i odgojitelja s djecom rezultirao je

obostranom koristi – djeca su dobila potrebnu kvalitetnu i primjerenu pomoć, a studenti jedan oblik prakse za buduće zanimanje.

U analizi evaluacijskoga upitnika ističe se uspješnost uporabe novoga načina komunikacije. *Online* instrukcije pokazale su se izvrsnima zbog specifičnosti izvođenja, marljivoga pripremanja, promišljanja i kreativnoga izlaganja ideja budućih učitelja i odgojitelja te ponekih izazova kao što su razvoj upornosti i strpljivosti. Kolak, Markić i Horvat (2020) ističu važnost fleksibilnosti i moć povratne informacije, kao i sposobnost uviđanja novih mogućnosti i izazova za pedagoško djelovanje u kriznim situacijama poput pandemije COVID-19. Upravo su volontersko djelovanje studenata Učiteljskoga fakulteta i *online* instrukcije novitet učenicima koji su imali prilike iskusiti drugačiji pristup radu, a koji im je uvelike olakšao situaciju u kojoj su se našli. Uz to, djeca uče služiti se tehnologijom te uz poticaje roditelja i volontera postaju sve samostalnija u izvršavanju školskih obaveza. Nadalje, važno je istaknuti zadovoljstvo studenata i roditelja samom organizacijom volontera i voditelja projekta, kao i načinom na koji je učenicima prezentiran sadržaj. Volonteri su također zadovoljni međusobnom komunikacijom i aktivnošću u projektu. Važna sastavnica evaluacije bila je predlaganje potrebnih unaprjeđenja u provedbi projekta. Ispitanici su naveli različite mogućnosti poboljšanja, uglavnom vezane uz promidžbu i proširenje opsega projekta. Tako se ističe kako je u daljnjem radu od osobite koristi i potrebe poboljšati promociju projekta, uvesti druge nastavne predmete, služiti se jednom internetskom platformom za komunikaciju, kao i osigurati potrebne prostorije za rad volontera.

Obrazovanje je ključan čimbenik razvoja svake države, pa je stoga i ovaj projekt iznimno važan jer doprinosi kvaliteti obrazovanja. Pretpostavljamo da će se broj korisnika ovoga projekta uvelike povećati, posebno ako uskoro ne dođe do zaustavljanja pandemije. Zahvaljujući povratnim informacijama, ostvarena je mogućnost nadogradnje i poboljšanja projekta čime je projekt dobio poticaj za daljni razvoj i rast u svojoj temeljnoj zadaći, a to je pomaganje djeci i njihovim roditeljima. Kao što je i sam odgojno-obrazovni proces promjenjiv i živ, tako je i ovaj projekt podložan promjeni i rastu. Iako je nastao u vrijeme pandemije, on će ostati jedan od oblika pomoći i kada ona prođe jer se ovakav oblik pomoći pokazao potrebnim, kako djeci i njihovim roditeljima, tako i u osnaživanju te poticaju za rad volontera ovoga projekta, budućih stručnjaka u odgoju i obrazovanju.

8. Popis slika

Slika 1. Studenti volonteri Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu koji su volontirali u prostorijama matičnog Fakulteta na Odsjeku u Čakovcu. Fotografija je preuzeta sa službene Facebook stranice projekta Online zadaću napiši, jedinicu izbriši.	8
Slika 2. Dopis Ministarstva znanosti i obrazovanja	13
Slika 3. Potvrda o volontiranju.....	14
Slika 4. Članak u časopisu Universitas	15
Slika 5. Najava članka u Večernjem listu	16
Slika 6. Postotak studenata RPOO-a upoznatih s projektom	18
Slika 7. Postotak studenata US-a, PMF-a i ERF-a upoznatih s projektom	18
Slika 8. Mišljenje studenata US-a, PMF-a i ERF-a o korisnosti projekta u svrhu pripreme za nastavu iz metodičkih predmeta	19
Slika 9. Mišljenje studenata RPOO-a o korisnosti projekta u svrhu pripreme za nastavu iz metodičkih predmeta	20
Slika 10. Procjena studenata US-a, PMF-a i ERF-a o doprinosu projekta u pripremi za njihovu buduću odgojno-obrazovnu praksu	21
Slika 11. Procjena studenata RPOO-a o doprinosu projekta u pripremi za njihovu buduću odgojno-obrazovnu praksu	21
Slika 12. Postotak roditelja osnovnoškolske djece upoznatih s projektom.....	23
Slika 13. Postotak roditelja djece predškolske dobi upoznatih s projektom	23
Slika 14. Mišljenje roditelja djece osnovnoškolske dobi o korisnosti aktivnosti.....	24
Slika 15. Mišljenje roditelja djece predškolske dobi o korisnosti aktivnosti.....	24
Slika 16. Rad učenice kao znak zahvalnosti volonterki	27

9. Literatura

Bronfenbrenner, U. (1994). *Ecological Models of Human Development*, Oxford: International Encyclopedia of Education, 3 (2), 37-43

Dumančić, M., Topolovčan, T. i Velički, D. (2017). Net-generacija, internet i politička komunikacija i participacija, *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 19 (1), 237-266. Preuzeto s <http://cje2.ufzg.hr/ojs/index.php/CJOE/article/view/2245> (24. 8. 2020.)

Eret, L. (2012). Odgoj i manipulacija: razmatranje kroz razvojnu teoriju ekoloških sustava, *Metodički ogledi*, 18 (1), 143-161. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/94726> (23. 8. 2020.)

Huzjak, M. (2010). Obrazovanje na distancu i e-učenje u likovnoj kulturi, *Metodika*, 11 (20), 8-22. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/61529> (24. 8. 2020.)

Jokić, B. i Ristić Dedić, Z. (2007). *U sjeni: privatne instrukcije u obrazovanju Hrvatske*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja

Jokić, B. i Ristić Dedić, Z. (2020). Iskustva i zadovoljstvo učenika 7. razreda online nastavom. Projekt: „Obrazovne aspiracije učenika u prijelaznim razdobljima hrvatskog osnovnoškolskog obrazovanja: priroda, odrednice i promjene (COBRAS)”

Jurčec L., Pavlović, V., Rijavec, M. (2019). *Školski volonteri: dobiti volontiranja u školama*, Zagreb: Forum za slobodu odgoja

Kalamković, S., Halaši, T., Kalamković, M. (2013). Učenje na daljinu primijenjeno u nastavi osnovne škole, *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 15 (3), 251-269. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/111354> (27. 8. 2020.)

Kolak, A. i Markić, I. Horvat, Z. (2020). Kada dom postane škola (roditelj kao zamjenski učitelj) U: Strugar, V., Kolak, A., Markić, I. ur., *Školovanje kod kuće i nastava na daljinu u vrijeme HR-COVID-19*. Zagreb: HAZU, HPD, Element, 47 -86

[MZOS] Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH (2014). *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje*, Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH

Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (pročišćeni tekst zakona, NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19). Preuzeto s <https://zakon.hr/z/492/Zakon-o-pred%C5%A1kolskom-odgoju-i-obrazovanju> (26. 8. 2020.)

Odluka o načinu izvođenja nastave u osnovnim i srednjim školama kao i na visokim učilištima te obavljanju redovnog rada ustanova predškolskog odgoja i obrazovanju (NN 55/2020). Preuzeto s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_05_55_1094.html (27. 8. 2020.)

Pavkov, M. i Živčić, M. (2013). Značenje pojmova i uloga kompetencija i vještina u obrazovanju odraslih u kontekstu stjecanja stručnosti i razvoja osobnosti, *Andragoške studije*, 17 (2) 61-78. Preuzeto s <http://www.as.edu.rs/search?s=pavkov&l=sr> (23. 8. 2020)

Rajić, V. (2020). Međuvršnjački odnosi učenika osnovne škole: prijateljstvo u doba pandemije COVID-19 bolesti U: Strugar, V., Kolak, A., Markić, I. ur., *Školovanje kod kuće i nastava na daljinu u vrijeme HR-COVID-19*. Zagreb: HAZU, HPD, Element, 147 - 166

UNESCO (2020). Dealing with obstacles to distance learning. Preuzeto s <https://en.unesco.org/news/dealing-obstacles-distance-learning> (24. 8. 2020)

Visković, I. i Višnjić Jevtić, A. (2016). Postupci prijelaza u optimalnom interesu djece. Preuzeto s https://www.researchgate.net/publication/299976811_Postupci_prijelaza_u_optimalnom_interesu_djeteta (26. 8. 2020.)

Weinert, F. E. (2001). *A concept of competence: A conceptual clarification*. U D. S. Rychen & L. H. Salganik, (Eds.). *Defining and selecting key competencies*. Seattle: Hogrefe & Huber

10. Sažetak

10.1. Sažetak na hrvatskome jeziku

Online zadaću napiši, jedinicu izbriši projekt je studenata Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Projekt uključuje cijeli odgojno-obrazovni proces - ne samo pomoć u svladavanju nastavnoga sadržaja već se u okviru projekta pruža i psihološka i socijalna podrška. U ožujku 2020. godine u Republici Hrvatskoj radi pandemije bolesti COVID-19 dolazi do privremenoga zatvaranja svih javnih ustanova, pa tako i škola i vrtića. Takva situacija potaknula je studente Učiteljskoga studija Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu da već postojeći projekt *Zadaću napiši, jedinicu izbriši* provedu putem *online* platformi te na taj način pruže pomoć djeci, roditeljima i učiteljima u neizvjesnom vremenu. Prepoznavanjem vrijednosti projekta u društvenoj zajednici i medijima ubrzo se javila potreba za pomoći ne samo učenicima razredne nastave već i učenicima viših razreda osnovne škole, učenicima srednje škole i djeci predškolske dobi. Sukladno tome, u projekt su se uključili studenti studija Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, kao i studenti Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta i Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta. U ovome radu prikazat će se nastanak projekta, ciljevi projekta, provedba projekta te noviteti koji su iz projekta proizašli. Ovim projektom pružena je pomoć djeci, njihovim roditeljima i učiteljima diljem Republike Hrvatske, ali je i ostvarena kohezija i interdisciplinarnost triju fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te suradnja studenata različitih studijskih programa unutar Učiteljskoga fakulteta - Učiteljskoga studija te studija Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Ključne riječi: *online* nastava, pomoć u učenju, učiteljska struka, predškolski odgoj, odgojno-obrazovni proces.

10.2. Sažetak na engleskome jeziku

When online homework is done, the F is gone is a project created by the Faculty of Teacher Education students of the University of Zagreb. Whole education process is included into the project, therefore it is not just an assistance in learning process, but it also provides psychological and social support. In March 2020, all public institutions in the Republic of Croatia, including schools and kindergartens, were closed due to COVID-19 pandemic.

In those circumstances students of the Department of Teacher Education Studies of the Faculty of Teacher Education at the University of Zagreb decided to carry out the existing project *When homework is done, the F is gone* online and so help children, parents and teachers in uncertain times. As soon as the project went public, the need for assistance not only to pupils in lower grades of the elementary school, but also to higher grades pupils, as well as secondary school pupils and preschool children showed up. Thus, students of the Department of Preschool Education Studies of the Faculty of Teacher Education, students of the Faculty of Education and Rehabilitation Sciences and Faculty of Science soon after joined the project.

The sequel of the project, the goals and the vision of the project, realization of the project and the novelties that came out of the project are shown in this study. This project has provided assistance to children and their parents and teachers in whole Republic of Croatia, but also cohesion and interdisciplinarity of three faculties have been fulfilled, as well as cooperation at such a big project of the students within the Faculty of Teacher Education – students of the Department of Teacher Education Studies and the Department of Preschool Education Studies for the first time.

Key words: online teaching, studying aid, teaching profession, preschool education, educational process